

Συνάντηση «CESlink»

Σελ. 4

Πρώτο Σεμινάριο «Tresmed»:
«Ο συμβουλευτικός ρόλος των οικονομικών και κοινωνικών εταιρών και η συμβολή τους στην Ευρωμεσογειακή Συνεργασία»

Σελ. 4

Τελική Διάσκεψη του Σχεδίου Δράσης «Διαδικασία της Θεσσαλονίκης»

Σελ. 5

Έκθεση της Ε.Ε. για τα εξειδικευμένα όργανα προαγωγής της ισότητας και καταπολέμησης των διακρίσεων

Σελ. 6

Γνώμη Πρωτοβουλίας της Ο.Κ.Ε. επί του Ε.Π. του Γ' Κ.Π.Σ. «Αλιεία 2000 - 2006»

Σελ. 11

Γνώμη της Ο.Κ.Ε. επί του Σχεδίου Π.Δ. «Ρυθμίσεις για τους εργαζομένους με Συμβάσεις Ορισμένου Χρόνου»

Σελ. 15

Γνώμη της Ο.Κ.Ε. επί του Σχεδίου Νόμου «Απλουστεύσεις και Βελτιώσεις στη Φορολογία Εισοδήματος και Κεφαλαίου και άλλες διατάξεις»

Σελ. 16

Γνώμη Πρωτοβουλίας της Ο.Κ.Ε. με θέμα «Ο Κοινωνικός Διάλογος στην Ελλάδα: Αποτίμηση - Τάσεις - Προοπτικές»

Σελ. 19

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος στην 67η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης

Την Κυριακή, 8 Σεπτεμβρίου 2002, πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια του περιπτέρου της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ελλάδος (Ο.Κ.Ε.), στο πλαίσιο της συμμετοχής της στην 67η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Το περίπτερο της Ο.Κ.Ε. επισκέφθηκαν ο Πρωθυπουργός της Ελλάδος κ. Κ. Σημίτης,

Συνέχεια στη σελ. 20

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Σελ. 3

Mario Monti
Επίτροπος της Ε.Ε.

Ετήσια Σύνοδος των Προέδρων και των Γενικών Γραμματέων των Ο.Κ.Ε. των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Δουβλίνο

Στις 29 Νοεμβρίου 2002 πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη ετήσια Σύνοδος των Προέδρων και των Γενικών Γραμματέων των Ο.Κ.Ε.

των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο Δουβλίνο.

Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης της Συνόδου ήταν:

- Παρουσίαση και παρεμβάσεις επί

του κειμένου «Κοινωνική Συνοχή και Ανοιχτή Μέθοδος Διαβούλευσης».

- Συνεργασία μεταξύ των ευρω-

Συνέχεια στη σελ. 2

Συνάντηση με τους Έλληνες Ευρωβουλευτές στο Στρασβούργο

Πραγματοποιήθηκε την Τρίτη, 22 Οκτωβρίου 2002, συνάντηση της Ο.Κ.Ε. με τους Έλληνες Ευρωβουλευτές στο Στρασβούργο.

Από τους Έλληνες Ευρωβουλευτές συμμετείχαν οι κ.κ. Αλαβάνος Αλέκος (ΣΥΝ), Ζαχαράκης Χρήστος (Ν.Δ.), η κα Ζορμπά Μυρσίνη (Π.Α.Σ.Ο.Κ.), η κα Καραμάνου Άννα (Π.Α.Σ.Ο.Κ.), οι κ.κ. Κατηφόρης Γεώργιος (Π.Α.Σ.Ο.Κ.), Κουκιάδης Ιωάννης (Π.Α.Σ.Ο.Κ.),

Συνέχεια στη σελ. 2

Ετήσια Σύνοδος των Προέδρων και των Γενικών Γραμματέων των Ο.Κ.Ε. των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Δουβλίνο

Συνέχεια από τη σελ. 1

παϊκών Ο.Κ.Ε. στο πλαίσιο της Δήλωσης του Ελσίνκι. Κατά την ετήσια Σύνοδο, οι Πρόεδροι των εθνικών Οικονομικών και Κοινωνικών Συμβουλίων (Ο.Κ.Ε.) και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ε.Ο.Κ.Ε.) υιοθέτησαν από κοινού τη Δήλωση του Δουβλίνου για το μέλλον της Ευρώπης, η οποία απευθύνεται στην Ευρωπαϊκή Συνέλευση, τις Κυβερνήσεις και τα Κοινοβούλια των κρατών-μελών καθώς και στο σύνολο της οργανωμένης ευρωπαϊκής κοινωνίας των πολιτών. Η ενδυνάμωση της συμμετοχής των πολιτών, η ενίσχυση του κοινωνικού διάλογου και η προαγωγή του ρόλου της Ε.Ο.Κ.Ε. στη μελλοντική θεσμική αρχιτεκτονική της Συνθήκης, αποτελούν τα βασικά σημεία της Δήλωσης του Δουβλίνου. Οι Πρόεδροι των Ο.Κ.Ε. καθώς και ο

Πρόεδρος της Ε.Ο.Κ.Ε. εξαίρουν τη σημασία της ενίσχυσης της διαδικασίας συνεργασίας και διαβούλευσης μεταξύ της Ε.Ο.Κ.Ε. και των εθνικών Ο.Κ.Ε. των χωρών της Ε.Ε., παρέχοντας έτσι τη δυνατότητα στην Ε.Ο.Κ.Ε. να συνεκτιμά περισσότερο τις ανησυχίες και τις προσδοκίες που εκφράζονται στους κόλπους των εθνικών Ο.Κ.Ε. και να ενισχύει το ρόλο που έχει αναλάβει ως εκπρόσωπος και εκφραστής των απόψεων της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στη Δήλωση του Δουβλίνου οι Ο.Κ.Ε. καταδεικνύουν ότι συμμαρτούν ένα κοινό όραμα για την Ευρώπη, στο οποίο θα πρέπει να βασιστεί η μελλοντική Συνταγματική Συνθήκη, και εξαίρουν τη σημασία του έργου της Συνέλευσης για το μέλλον της Ευρώπης. Στη Σύνοδο, από την ελληνική Ο.Κ.Ε.,

συμμετείχαν ο Πρόεδρός της, καθηγητής κ. Ανδρέας Κιντής και ο Γενικός Γραμματέας κ. Γρηγόριος Παπανίκος.

Την ετήσια Σύνοδο των Προέδρων και των Γενικών Γραμματέων για το 2003, θα διοργανώσει η Ο.Κ.Ε. Ισπανίας.

Συνάντηση με τους Έλληνες Ευρωβουλευτές στο Στρασβούργο

Συνέχεια από τη σελ. 1

Κουλουριάνος Δημήτρης (ΔΗ.Κ.ΚΙ.), η κα Κράτσα Ρόδη (Ν.Δ.), η κα Μαλλιώρα Μένη (ΠΑ.ΣΟ.Κ.), οι κ.κ. Μαστοράκης Εμμανουήλ (ΠΑ.ΣΟ.Κ.), Μπακόπουλος Εμμανουήλ (ΔΗ.Κ.ΚΙ.), Μπαλτάς Αλέξανδρος (ΠΑ.ΣΟ.Κ.), Σουλαδάκης Ιωάννης (ΠΑ.ΣΟ.Κ.), Φώλιας Χρήστος (Ν.Δ.) και Χατζηδάκης Κώστας (Ν.Δ.).

Από την Ο.Κ.Ε. Ελλάδα συμμετείχαν ο Πρόεδρός της, καθηγητής κ. Ανδρέας Κιντής και η Υπεύθυνη Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων κα Μάρθα Θεοδώρα.

Ο Πρόεδρος της Ο.Κ.Ε., αφού ευχαρίστησε τους Έλληνες Ευρωβουλευτές για την παρουσία τους στη συνάντηση, τους ενημέρωσε για τις δραστηριότητές της στην Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς και για τη συνταγματική κατοχύρωση του θεσμού στην πρόσφατη αναθεώρηση του Συντάγματος.

Επίσης, τους ενημέρωσε ότι η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος προγραμματίζει, σε συνεργασία με την ευρωπαϊκή Ο.Κ.Ε., μία σειρά από εκδηλώσεις που αφορούν τις προτεραιότητες της ελληνικής Προεδρίας.

Τα θέματα είναι:

- α. η μετανάστευση,
- β. η ασφάλεια των τροφίμων,
- γ. η Ευρωμεσογειακή Συνεργασία και
- δ. η προσβασιμότητα στις κοινωνικές υποδομές.

Ο Πρόεδρος της Ο.Κ.Ε. τόνισε ότι η υποστήριξη και η συμμετοχή των Ευρωβουλευτών στις παραπάνω εκδηλώσεις θα είναι ιδιαίτερα ευπρόσδεκτες.

Οι Έλληνες Ευρωβουλευτές εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την πρωτοβουλία της Ο.Κ.Ε. Ελλάδος για τη συνάντηση μαζί τους και δήλωσαν την υποστήριξή τους στις δραστηριότητές της. Υποσχέθηκαν δε, να διερευνήσουν τη δυνατότητα συνδιοργάνωσης και συγχρηματοδότησης των εκδηλώσεων της Ο.Κ.Ε. κατά τη διάρκεια της ελληνικής Προεδρίας με την υποστήριξη μιας από τις πολιτικές ομάδες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας ο κ. Κιντής και η κα Θεοδώρα συμμετείχαν στη Συνεδρίαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Πολιτικής των Καταναλωτών, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ΟΚΕ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Ιδιοκτησία:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ο.Κ.Ε.)

Έδρα:

Αμβρ. Φραντζή 9, 117 43 Αθήνα
Τηλ.: 210.92.49.510-3, Fax: 210.92.49.515

Εκδότης:

καθηγητής **Α. Κιντής**, Πρόεδρος της Ο.Κ.Ε.

Επιτροπή Σύνταξης:

Δ. Κυριαζής, Δ. Πολίτης, Ν. Λιόλιος
Αντιπρόεδροι της Ο.Κ.Ε.

Επιμέλεια Έκδοσης:

Μ. Θεοδώρου, Υπεύθυνη Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Ο.Κ.Ε.

Επιμέλεια Κειμένων:

Μ. Γιαννακούρου, Μ. Ιωαννίδου, Δ. Κιούκας, Αθ. Παπαϊωάννου

Επιστημονικοί Συνεργάτες της Ο.Κ.Ε.

Μ. Θεοδώρου, Υπεύθυνη Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Ο.Κ.Ε.

Β. Γεωργοπούλου, Μ. Γεωργοπούλου

Mario Monti

Επίτροπος της Ε.Ε.

«**Η εποικοδομητική υποστήριξη των κοινωνικών εταίρων είναι απολύτως αναγκαία για να επιτευχθεί η σωστή ισορροπία ανάμεσα στην ευελιξία και την ασφάλεια**»

Πώς βλέπετε το ρόλο των κοινωνικών εταίρων στην Ευρώπη;

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματα της Συνόδου της Λισσαβώνας, το Μάρτιο του 2000, δήλωσε ότι οι κοινωνικοί εταίροι χρειάζεται να εμπλακούν στενότερα στο σχεδιασμό, την εφαρμογή και την τήρηση των κατάλληλων οδηγιών. Ακολουθώντας αυτή τη γραμμή, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη στρατηγική της για την εργασία, προσκάλεσε τους κοινωνικούς εταίρους να παίξουν έναν ηγετικό ρόλο στον εκσυγχρονισμό της εργασιακής οργάνωσης.

Προσωπικά, πιστεύω ότι η εποικοδομητική υποστήριξη των κοινωνικών εταίρων είναι απολύτως αναγκαία για να επιτευχθεί η σωστή ισορροπία ανάμεσα στην ευελιξία, από τη μια πλευρά, και την ασφάλεια, από την άλλη.

Πιστεύετε ότι η Ευρωπαϊκή Ημέρα Ανταγωνισμού αποτελεί μια πρωτοβουλία προσέγγισης του καταναλωτή; Τι δείχνει η προηγούμενη εμπειρία;

Όταν ανέλαβα τα καθήκοντά μου το 1999, συζήτησα με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πώς θα μπορούσαμε να αυξήσουμε καλύτερα το βαθμό συνείδησης του κοινού για τα οφέλη που προσφέρει ο ανταγωνισμός, όσον αφορά στην ποικιλία της προσφοράς, τη βελτιωμένη ποιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών, και μια καθοδική τάση στις τιμές. Υπήρχε μια κοινή αντίληψη ότι η πολιτική της Ε.Ε. για τον ανταγωνισμό θα πρέπει να είναι πιο διαφανής για τους καταναλωτές, ή καλύτερα τον πολίτη. Η συζήτηση οδήγησε στο να αναλάβουμε την υποχρέωση να καθιερώσουμε, ως ένα στοιχείο της βελτιωμένης ενημερωτικής πολιτικής, μια Ευρωπαϊκή Ημέρα Ανταγωνισμού κάθε έξι μήνες στο κράτος-μέλος που έχει την Προεδρία.

Τα ενδιαφερόμενα κράτη-μέλη δέχθηκαν ευχαρίστως να συμμετέχουν σε αυτό το εγχείρημα. Μέχρι τώρα έχουν διοργανωθεί έξι Ευρωπαϊκές Ημέρες Ανταγωνισμού. Η πρώτη διοργανώθηκε στη Λισσαβώνα τον Ιούνιο του 2000. Ήταν αφιερωμένη, όπως και όλες οι ακόλουθες Ημέρες Ανταγωνισμού, γενικά, στο θετικό αντίκτυπο της πολιτικής για τον ανταγωνισμό στην καθημερινότητα των πολιτών της Ε.Ε. Πιο συγκεκριμένα η

συζήτηση αναφέρθηκε στη διανομή των μηχανοκίνητων οχημάτων στην Ευρώπη και την εφαρμογή των κανονισμών του ανταγωνισμού στα ελεύθερα επαγγέλματα.

Τα θέματα των ακόλουθων Ευρωπαϊκών Ημερών Ανταγωνισμού ήταν: η απελευθέρωση του τομέα τηλεπικοινωνιών, η ανάγκη του «ανταγωνισμού με κανόνες» για κάποιους απελευθερωμένους τομείς, και ο τομέας λιανικής πώλησης, ιδιαίτερα σε σχέση με την αύξηση στην αγοραστική δύναμη της λιανικής βιομηχανίας και της βιομηχανίας διανομής (Παρίσι, Οκτώβριος 2000), οι προσφερόμενες ευκαιρίες από το Διαδίκτυο και η απελευθέρωση (Στοκχόλμη, Ιούνιος 2001), ο ανταγωνισμός στην φαρμακευτική βιομηχανία (Αμβέρσα, Οκτώβριος 2001), οι τηλεπικοινωνίες και τα δικαιώματα αναμετάδοσης των σπορ (Μαδρίτη, Φεβρουάριος 2002), και ο ανταγωνισμός και οι καταναλωτές σε μια παγκόσμια οικονομία (Κοπεγχάγη, Σεπτέμβριος 2002).

Περίπου 250 άτομα παρευρίσκονται συνήθως στις εκδηλώσεις και είναι δικηγόροι, αντιπρόσωποι επιχειρήσεων, φορείς ανταγωνισμού, σύνδεσμοι καταναλωτών, εκπρόσωποι του επιστημονικού κόσμου και δημοσιογράφοι.

Χάρη στην ενεργό συμμετοχή των αντιπροσώπων των καταναλωτών οι συζητήσεις ήταν κριτικές, αλλά και αναζωογονητικές, και μεταδώσαμε με επιτυχία το ζητούμενο μήνυμα.

Ποια πιστεύετε ότι θα είναι η συνεισφορά του προσεχούς Συνεδρίου στην Αθήνα;

Η Ευρωπαϊκή Ημέρα Ανταγωνισμού, στις 14 Φεβρουαρίου 2003 στην Αθήνα, που διοργανώνεται από την Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μας δίνει την δυνατότητα να χτίσουμε πάνω στην προηγούμενη εμπειρία και να εμπλουτίσουμε περισσότερο τις προσπάθειες μας να βρεθούμε πιο κοντά στον καταναλωτή. Ήταν πρόκληση να θέσουμε τα σωστά θέματα. Συνεπώς είμαι πολύ ευτυχής που βλέπω ότι η ημερήσια διάταξη υπόσχεται πολύ ενδιαφέρουσες συζητήσεις με αυτήν την έννοια. Το συνέδριο θα ξεκινήσει με δηλώσεις των αρμοδίων ελλήνων υπουργών, της Christa Randzio-Plath, MEP, και δικές μου.

Το πρώτο στρογγυλό τραπέζι θα ασχοληθεί με το πρόβλημα της αλληλοσυσχετίσης της πολιτικής για τον ανταγωνισμό και της προστασίας του καταναλωτή. Είναι αξιοσημείωτο πώς αυτό το θέμα έχει μετακινηθεί πρόσφατα στο κέντρο των δημόσιων συζητήσεών μας, εσωτερικά, αλλά και σε διεθνές επίπεδο. Η ένταση που δημιουργείται μεταξύ του εντεταλμένου χαρακτήρα των κανόνων, που σχεδιάζονται για να προστατέψουν τον καταναλωτή, και της ελευθερίας όσων συμμετέχουν στην αγορά, είναι πράγματι ένα θέμα που αφορά τον καταναλωτή. Οι κανόνες θα μπορούσαν να ξεπεράσουν το όριο που χρειάζεται για να προστατευτούν οι καταναλωτές, και ως εκ τούτου να μπλοκάρουν άσκοπα τα καλοδεχούμενα αποτελέσματα του ανταγωνισμού. Παρομοίως, θα μπορούσαν να υπολείπονται από αυτό που χρειάζεται για να εξισορροπηθούν οι ελλείψεις της αγοράς.

Το άλλο στρογγυλό τραπέζι θα διερευνήσει το ερώτημα εάν η πολιτική για τον ανταγωνισμό μπορεί να προσφέρει σε καιρούς πολυσύνθετων αλλαγών, όπως η εισαγωγή του ευρώ, η αλλαγή στη δομή των επιχειρήσεων, η απελευθέρωση και η ιδιωτικοποίηση. Και για τα δύο στρογγυλά τραπέζια βλέπω ότι υπάρχει αρκετό περιθώριο για έντονες συζητήσεις. Σε αυτό θα συνεισφέρει σίγουρα το διαφορετικό υπόβαθρο των συμμετεχόντων.

Το συνέδριο θα εμπλουτιστεί περαιτέρω με την παρέμβαση δύο εξεχόντων ειδικών στον ανταγωνισμό, της καθηγήτριας Eleanor M. Fox, της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης, και του Philip Lowe, Γενικού Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού.

Δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι η Ευρωπαϊκή Ημέρα Ανταγωνισμού της Αθήνας θα είναι μια πολύτιμη συνεισφορά στο στόχο μας, να βελτιώσουμε, δηλαδή, τη συνείδηση του κοινού για τη σημασία της Πολιτικής για τον Ανταγωνισμό στην Ευρώπη. Ανυπομονώ να συμμετάσχω σε αυτήν.

Πρώτο Σεμινάριο «Tresmed» στο Κάιρο

«Ο συμβουλευτικός ρόλος των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και η συμβολή τους στην Ευρωμεσογειακή Συνεργασία»

Πραγματοποιήθηκε στις 29 και 30 Οκτωβρίου 2002, στο Κάιρο, το Πρώτο Σεμινάριο του Project «TRESMED» με θέμα «Ο συμβουλευτικός ρόλος των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και η συμβολή τους στην Ευρωμεσογειακή Συνεργασία».

Το Σεμινάριο διοργανώθηκε από την Ο.Κ.Ε. Ισπανίας με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (γραμμή MEDA).

Σκοπός του Σεμιναρίου ήταν η ενδυνάμωση του διαλόγου μεταξύ των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων των δύο πλευρών της μεσογειακής λεκάνης, η προώθηση του συμβουλευτικού ρόλου των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και η εξασφάλιση ενός μέσου για τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους ώστε να συμβάλλουν στη διαδικασία της Βαρκελώνης, που προέβλεπε η Ισπανική Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυρίως, στην 5η Ευρωμεσογειακή Σύνοδο των Υπουργών Εξωτερικών που πραγματοποιήθηκε στη Βαλένθια τον προηγούμενο Μάρτιο.

Στο Σεμινάριο συμμετείχαν περισσότεροι από 50 εκπρόσωποι οργανισμών που εκπροσωπούσαν οικονομικά και κοινωνικά συμφέροντα καθώς και Μέλη κοινοβουλίων και κυβερνήσεων από την Κύπρο, την Αίγυπτο, τα Παλαιστινιακά εδάφη και τη Συρία.

Από την Ο.Κ.Ε. Ελλάδα συμμετείχε ο Πρόεδρος της καθηγητής κ. Ανδρέας Κιντής, ο οποίος την πρώτη ημέρα του Σεμιναρίου παρουσίασε εισήγηση με θέμα: «Η αντιπροσώπευση των οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων στα δημοκρατικά συστήματα. Τα Οικονομικά και Κοινωνικά Συμβούλια».

Συνάντηση «CESlink» στη Ρώμη

Πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή, 15 Νοεμβρίου 2002, η καθιερωμένη Συνάντηση του β' εξαμήνου για το project «CESlink», στη Ρώμη.

Στην εκδήλωση συμμετείχαν εκπρόσωποι από την Ε.Ο.Κ.Ε. και από τις Ο.Κ.Ε. Βελγίου, Γαλλίας, Ελλάδος, Ισπανίας, Ιταλίας, Λουξεμβούργου και Ολλανδίας.

Από την Ο.Κ.Ε. Ελλάδα συμμετείχε η Υπεύθυνη Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων κα Μ. Θεοδώρου.

Τους συμμετέχοντες υποδέχτηκαν στις εγκαταστάσεις της Ο.Κ.Ε. Ιταλίας, η Αντιπρόεδρος κα F. Santoro και ο Γενικός Γραμματέας κ. C. Pinzani. Σε συνέχεια της Συνάντησης των Αθηνών το Μάιο του 2002 και της ένθερμης επιδοκιμασίας της από το Γενικό Γραμματέα της Ε.Ο.Κ.Ε. κ. P. Venturini, τόσο η κα Santoro, όσο και ο κ. Pinzani, τόνισαν τη σπουδαιότητα του project «CESlink» και την ιδιαίτερα σημαντική συμβολή του στους τομείς της πληροφόρησης και της επικοινωνίας μεταξύ των Ο.Κ.Ε. των κρατών-μελών της Ε.Ε.

Στη διάρκεια της Συνάντησης συζητήθηκαν τα εξής θέματα:

- Συνεργασία μεταξύ των Ο.Κ.Ε. (Δημιουργία e-mailing καταλόγων, πληροφόρηση από τις online πηγές της Ε.Ε. και πρόσβαση στα επίσημα έγγραφα).
- Η νέα εικόνα του «CESlink» slot (Οι Ο.Κ.Ε. από τον Ιανουάριο του 2003 θα τροφοδοτούν τα «Νέα και τις Κοινές Δραστηριότητες» σε πραγματικό χρόνο, με τη χρήση login και password).
- Νέα από τις Ο.Κ.Ε. (Ανάπτυξη και παρουσίαση όλων των δράσεων που ακολούθησαν μετά τη Συνάντηση των Αθηνών τον περασμένο Μάιο).
- Νέα από τη Διεθνή Ένωση των Ο.Κ.Ε.
- Η Ευρωπαϊκή Συνέλευση (Link στο site της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης, ενημέρωση για τις δραστηριότητες των Ο.Κ.Ε. που αφορούν την Ευρωπαϊκή Συνέλευση).
- Διεύρυνση της Ε.Ε. (Links στις Ο.Κ.Ε. των υποψηφίων χωρών και συστηματική ενημέρωσή τους για τις δραστηριότητες του «CESlink»).
- Εκτυπώσεις ενημερωτικών φυλλαδίων για το project «CESlink» και άλλες δράσεις.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ «Η Συνέλευση για το μέλλον της Ευρώπης - Η κοινοβουλευτική εμπειρία»

Πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο, στις 27 Νοεμβρίου 2002, Συνέδριο με θέμα «Η Συνέλευση για το Μέλλον της Ευρώπης - Η Κοινοβουλευτική Εμπειρία».

Σκοπός του Συνεδρίου ήταν να διερευνήσει την κοινοβουλευτική διάσταση της Συνέλευσης για το Μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενόψει της επερχόμενης συζήτησης για τη δημοκρατία και τη νομιμότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και το σημαντικό ζήτημα του ρόλου των εθνικών Κοινοβουλίων.

Από την Ο.Κ.Ε. Ελλάδα συμμετείχαν ο Πρόεδρος της, καθηγητής κ. Ανδρέας Κιντής και ο Γενικός Γραμματέας κ. Γρηγόριος Παπανίκος.

Τελική Διάσκεψη του Σχεδίου Δράσης «Διαδικασία της Θεσσαλονίκης»

Πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη, στις 2 και 3 Σεπτεμβρίου 2002, η Τελική Διάσκεψη του Σχεδίου Δράσης «Διαδικασία της Θεσσαλονίκης» για την ανάπτυξη του κοινωνικού διαλόγου στις χώρες του Συμφώνου Σταθερότητας.

Η βοήθεια του Συμφώνου της Σταθερότητας για τις χώρες της Ν.Α. Ευρώπης έχει ως σκοπό να διαμορφώσει ένα περιβάλλον διαρκούς ειρήνης, δημοκρατίας, ευημερίας και σταθερότητας στην περιοχή της Ν.Α. Ευρώπης. Εκφράζει την επιθυμία των χωρών αυτής της περιοχής να εργασθούν στο πλαίσιο της διεθνούς κοινότητας, με σκοπό την ανάπτυξη και την εφαρμογή μιας στρατηγικής για σταθερότητα και πρόοδο.

Το Σχέδιο Δράσης για την ανάπτυξη του Κοινωνικού Διαλόγου στις χώρες της Ν.Α. Ευρώπης ήρθε να απαντήσει στην ερώτηση που κοινοποιήθηκε στο Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Κατάρτισης από την ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και από τον ειδικό εκπρόσωπο της Διαδικασίας

Royaumont.

Στο πλαίσιο της προώθησης των δομών του κοινωνικού διαλόγου στην Ν.Α. Ευρώπη, η Ο.Κ.Ε. Ελλάδος πρωτοστάτησε με τη διοργάνωση, στη Θεσσαλονίκη, της 1ης Διεθνούς Συνάντησης των Οικονομικών και Κοινωνικών Επιτροπών και παρεμφερών οργανώσεων των χωρών της Ν.Α. Ευρώπης, τον Ιούνιο του 1997. Τον Ιανουάριο του 2000, η Ο.Κ.Ε. Ελλάδος διοργάνωσε Διεθνή Διάσκεψη, όπου αποφασίστηκε να συνεχιστεί η διαδικασία που ξεκίνησε στη Θεσσαλονίκη, με τη θεσμική μορφή ενός σχεδίου δράσης. Στη συνέχεια υλοποιήθηκαν διάφορες δράσεις, συμπεριλαμβανομένων δύο επισκέψεων εργασίας στη Ρώμη και τις Βρυξέλλες και ενός σεμιναρίου στο Βουκουρέστι.

Στην εκδήλωση της Θεσσαλονίκης συμμετείχαν από την Ο.Κ.Ε. Ελλάδος ο Αντιπρόεδρος της κ. Δ. Πολίτης, Μέλη της Ολομέλειας, ο Γενικός Γραμματέας κ. Γ. Παπανίκος, καθώς και στελέχη.

Συναντήσεις στο Στρασβούργο και τις Βρυξέλλες

Πραγματοποιήθηκαν στις 24 και 25 Οκτωβρίου 2002, στο Στρασβούργο και τις Βρυξέλλες αντίστοιχα, συναντήσεις της κας Μάρθας Θεοδώρου, Υπεύθυνης Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, με τον κ. Christian H. Huber, Υπεύθυνο της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τον κ. David Lipman, Διευθυντή Εξωτερικών Σχέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων συζητήθηκαν θέματα όπως η παγκοσμιοποίηση, η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ελληνική Προεδρία. Η κα Θεοδώρου ενημέρωσε για τις δράσεις της Ο.Κ.Ε. στο πλαίσιο της ελληνικής Προεδρίας, στην Ελλάδα και το εξωτερικό, και συζητήθηκε η προοπτική συμμετοχής τους στις εκδηλώσεις αυτές.

Τόσο ο κ. Huber, όσο και ο κ. Lipman, αναφέρθηκαν στις προτεραιότητες της Ε.Ε. και τόνισαν τη σημασία της συμμετοχής των ευρωπαίων πολιτών στις διεθνείς εξελίξεις. Επίσης, η κα Θεοδώρου αναφέρθηκε στις διεθνείς δραστηριότητες της ελληνικής Ο.Κ.Ε. και τον ενεργό ρόλο της στο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο χώρο.

Συνάντηση με τον Αναπληρωτή Υπουργό Εξωτερικών

Πραγματοποιήθηκε, στις 8 Νοεμβρίου 2002, συνάντηση της Ο.Κ.Ε. με τον κ. Αναστάσιο Γιαννίτη, Αναπληρωτή Υπουργό Εξωτερικών.

Στη συνάντηση συμμετείχαν, επίσης, ο κ. Ηλίας Πλασκοβίτης, Γενικός Γραμματέας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών καθώς και υπηρεσιακά στελέχη.

Από την Ο.Κ.Ε. Ελλάδος συμμετείχαν ο καθηγητής κ. Ανδρέας Κιντής, Πρόεδρος, ο κ. Νικόλαος Αναλυτής, Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής, ο κ. Γρηγόριος Παπανίκος, Γενικός Γραμματέας και η κα Μάρθα Θεοδώρου, Υπεύθυνη Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων.

Ο κ. Γιαννίτης ενημέρωσε για τις προτεραιότητες της ελληνικής

Προεδρίας και ο κ. Κιντής αναφέρθηκε στις προτεινόμενες εκδηλώσεις της ελληνικής Ο.Κ.Ε. την περίοδο αυτή. Ειδικότερα αναφέρθηκαν θέματα όπως η μετανάστευση, η προστασία των καταναλωτών, η ευρωμεσογειακή συνεργασία, η περιφερειακή ανάπτυξη και η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως υποψήφια για την οργάνωση αντίστοιχων εκδηλώσεων.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Έκθεση που έδωσε στη δημοσιότητα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα εξειδικευμένα όργανα προαγωγής της ισότητας και καταπολέμησης των διακρίσεων

Στις 26 Σεπτεμβρίου 2002, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε στη δημοσιότητα μία Έκθεση που συνετάχθη για λογαριασμό της και που αφορά στα εξειδικευμένα εθνικά όργανα προαγωγής της ισότητας και καταπολέμησης των διακρίσεων.

Η Έκθεση αυτή έγινε στο πλαίσιο του Κοινοτικού Προγράμματος για την καταπολέμηση των διακρίσεων. Επισημαίνεται ότι η Οδηγία 2000/43/Ε.Κ. για την υλοποίηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης ασχέτως φυλετικής ή εθνικής καταγωγής προβλέπει, μεταξύ άλλων, την ίδρυση σε κάθε κράτος-μέλος ενός ή περισσότερων οργάνων για τη ανάλυση των σχετικών προβλημάτων, τη μελέτη δυνατών λύσεων, τη διενέργεια συστάσεων και την παροχή βοήθειας στα θύματα των διακρίσεων.

Η Έκθεση αποσκοπεί στη μελέτη του έργου των ήδη υφιστάμενων εθνικών οργάνων. Συγκεκριμένα, μελετήθηκαν 21 όργανα που υπάρχουν σε 12 χώρες. Η Ισπανία, η Αυστρία και η Ελλάδα είναι οι μόνες χώρες που δεν έχουν κανένα τέτοιο όργανο. Υπενθυμίζεται επίσης ότι η Ελλάδα δεν έχει ακόμη ενσωματώσει στο εθνικό της δίκαιο την ως άνω Οδηγία.

Από τη μελέτη προέκυψαν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

I. Ως προς τη δομή, τις αρμοδιότητες και τους πόρους

α. Νομική βάση ίδρυσης: Τα περισσότερα όργανα έχουν ιδρυθεί με ειδικό νόμο από το Κοινοβούλιο, ενώ πέντε όργανα ιδρύθηκαν είτε με κατ' εξουσιοδότηση νομοθετική πράξη είτε είναι ανεξάρτητα όργανα ιδρυθέντα χωρίς καμία πρόβλεψη (άμεση ή έμμεση) νόμου.

Η έκθεση θεωρεί ότι η ίδρυση με ειδικό, κοινοβουλευτικό νόμο, συμβάλει στην καλύτερη κατοχύρωση των αρμοδιοτήτων και της ανεξαρτησίας των οργάνων αυτών.

β. Διορισμός Δ.Σ.: Υπάρχουν δύο τάσεις. Η πρώτη προβλέπει τον ορισμό εκπροσώπων συγκεκριμένων φορέων και η δεύτερη τον ορισμό συγκεκριμένων προσωπικοτήτων με βάση την προσωπική αξία τους. Κάθε προσέγγιση έχει τα υπέρ και τα κατά της.

Η θητεία κυμαίνεται από 3 έως 6 έτη. Στις περισσότερες περιπτώσεις προβλέπεται ότι δεν μπορεί να ανακληθεί ένα μέλος μετά το διορισμό του, εκτός εάν συντρέξουν συγκεκριμένες εξαιρετικές περιστάσεις.

γ. Οργανωτική δομή κ.λπ.: Όπως είναι φυσικό, υπάρχει μεγάλη ποικιλία. Το μέγεθος του προσωπικού κυμαίνεται από 4 έως πάνω από 200 υπαλλήλους. Τα επιμέρους τμήματα/διευθύνσεις κ.λπ. καθορίζονται σε αντιστοιχία με τους νομοθετικά καθορισμένους στόχους.

Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίνεται στην προσβασιμότητα των υπηρεσιών των οργάνων αυτών από τα θύματα των διακρίσεων. Η προσβασιμότητα περιλαμβάνει ζητήματα όπως η τοποθεσία των γραφείων, η δημόσια εικόνα τους, οι γνώσεις ξένων γλωσσών από τους υπαλλήλους και η οικοδόμηση εμπιστοσύνης ανάμεσα στα θύματα ότι τα όργανα θα ενεργήσουν έγκαιρα και αποτελεσματικά.

δ. Οικονομικοί και λοιποί πόροι: Όλα τα όργανα λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση. Τα πιο πολλά δέχονται τακτικές επιχορηγήσεις από τον ετήσιο κρατικό προϋπολογισμό. Σε λίγες περιπτώσεις, ο προϋπο-

λογισμός τους εντάσσεται στον Π/Υ άλλης υπηρεσίας ή οργάνου τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σημαντική είναι και η δυνατότητα των οργάνων να βρίσκουν επιχορηγήσεις και από άλλες πηγές, ιδιαίτερα με χορηγίες υπό τη μορφή παροχής υπηρεσιών άνευ ανταλλάγματος.

ε. Οριζόντια προσέγγιση στις διακρίσεις: Υπάρχει μία τάση διεύρυνσης της έννοιας των διακρίσεων ώστε να συμπεριλάβει και άλλες πτυχές ανισότητας (π.χ. διακρίσεις με βάση το σεξουαλικό προσανατολισμό). Υπάρχουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα σε κάθε προσέγγιση.

στ. Εύρος αρμοδιοτήτων: Υπάρχει ποικιλία λύσεων ως προς το τι δικαιούνται να κάνουν τα όργανα αυτά ως αποτέλεσμα της διερεύνησης από μέρους τους συγκεκριμένων περιπτώσεων διακρίσεων. Πάντως, οι προσοιθημένες αρμοδιότητες (προσαγωγή της υπόθεσης στα δικαστήρια) αφορούν συγκεκριμένους μόνο τομείς και ιδιαίτερα τις εργασιακές σχέσεις.

Συμπεράσματα:

Η ανεξαρτησία πρέπει να κατοχυρώνεται νομοθετικά και με ένα σαφή καθορισμό των αρμοδιοτήτων του οργάνου.

Η σύνθεση των Δ.Σ. θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν την εκπροσώπηση διαφόρων ομάδων αλλά και την εξασφάλιση ικανών και ανεξάρτητων ατόμων.

Πρέπει να καθορίζεται η διάρκεια της θητείας και το μη ανακλητό του διορισμού.

Η εσωτερική κατανομή εργασίας θα πρέπει να επιτρέπει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των διαφόρων μορφών διακρίσεων.

Η προσβασιμότητα από τα θύματα είναι πολύ σημαντικό ζήτημα.

Οι πόροι πρέπει να προέρχονται βασικά από τον ετήσιο Π/Υ για να διασφαλισθεί η συνέχεια και η ανεξαρτησία.

Εάν ένα όργανο είναι αρμόδιο για όλες τις μορφές διακρίσεων, θα πρέπει να υπάρξει επί μέρους εμπειρία σε κάθε μία από αυτές τις μορφές.

II. Ο ρόλος των οργάνων σε σχέση με τα θύματα των διακρίσεων

α. Πληροφόρηση για τα δικαιώματα και τη νομοθεσία: Αποτελεί μία από τις βασικότερες λειτουργίες όλων των οργάνων. Μερικά εθνικά όργανα παρέχουν και συνεχείς πληροφορίες από τηλέφωνο. Μερικά όργανα συμβουλεύουν τα θύματα ως προς τις πιθανότερες ευόδωσης μιας αγωγής. Επίσης, οι συμβουλευτικές υπηρεσίες μπορεί να ενεργήσουν και αποτρεπτικά όταν απευθύνονται σε εργοδότες προκειμένου αυτοί να προσαρμόσουν τις πρακτικές της.

β. Διερεύνηση συγκεκριμένων υποθέσεων: Ο ρόλος και οι αρμοδιότητες ποικίλουν από την απλή παροχή συμβουλών κατά τη νομική εξέλιξη μιας υπόθεσης μέχρι π.χ. το να ζητήσουν τα ίδια τα όργανα πληροφορίες από τις αρχές για την πορεία μιας ανάκρισης. Υπάρχει η δυνατότητα διερεύνησης μιας υπόθεσης και με πρωτοβουλία του ίδιου του οργάνου (δηλ. χωρίς να προηγηθεί καταγγελία από το θύμα), ενώ σε μία περίπτωση προβλέπεται η δυνατότητα πειραματικών ελέγχων: π.χ. να στέλνει, το ίδιο το όργανο άτομα που είναι πιθανό να γίνουν αντικείμενο διακρίσεων σε μία ντισκοτέκ, ένα μπαρ, ένα εστιατόριο ώστε να

διαπιστώσει εάν υπάρχει συστηματική άνιση μεταχείριση από έναν επιχειρηματία.

γ. Συνδρομή στην επίλυση δικαστικών υποθέσεων: Σε αρκετές περιπτώσεις προβλέπεται η δυνατότητα παρέμβασης για εξωδικαστική επίλυση μιας διαφοράς ή/και για εκπροσώπηση του θύματος στα δικαστήρια. Γενικά, υπάρχει μια τάση για ενίσχυση των διαμεσολαβητικών αρμοδιοτήτων των οργάνων αυτών. Πάντως, στην παρούσα φάση, λίγα όργανα φέρουν στην πράξη μία υπόθεση στα δικαστήρια.

δ. Ενέργειες ως επίσημο, αποφασιστικό όργανο: Μόνο δύο από τα όργανα που μελετήθηκαν έχουν την εξουσία να εκδίδουν επίσημες αποφάσεις σε συγκεκριμένες υποθέσεις εν είδει δικαστηρίου.

Συμπεράσματα:

Η παροχή αρωγής σε συγκεκριμένες περιπτώσεις θα πρέπει να μην παραμελεί και την ανάγκη και μακροπρόθεσμες δομικές αλλαγές.

Τα όργανα θα πρέπει να μπορούν να διερευνούν μεμονωμένες υποθέσεις γενικότερου ενδιαφέροντος για να επισημαίνουν ζητήματα κοινής ανησυχίας.

Η συνδρομή θα πρέπει να παρέχεται δωρεάν για τα θύματα και για τους μάρτυρες των διακρίσεων.

Πρέπει να δοθεί έμφαση στο διαμεσολαβητικό ρόλο των οργάνων αυτών.

III. Ο ρόλος και η λειτουργία των οργάνων αυτών μέσα στην πολιτική διαδικασία

Ο ρόλος μπορεί να είναι επίσημος και ανεπίσημος.

α. Επίσημος ρόλος: μπορεί να είναι η συμμετοχή στη νομοπαρασκευαστική διαδικασία (υπό την έκδοση π.χ. γνωμοδοτήσεων) ή ο έλεγχος των διαμορφούμενων πρακτικών μετά την ψήφιση ενός νομοθετήματος.

β. Ανεπίσημος ρόλος: μπορεί να είναι η εμφάνιση ενώπιον κοινοβουλευτικών επιτροπών, η συμμετοχή σε συμβουλευτικά όργανα κ.λπ.

Συμπεράσματα:

Θα πρέπει να προβλέπεται νομοθετικά επίσημος πολιτικός ρόλος για τα όργανα αυτά.

Τα όργανα θα πρέπει να προάγουν τις επαφές τους με τους άλλους εταίρους στην πολιτική διαδικασία.

IV. Διάχυση της πληροφόρησης, έρευνα και οικοδόμηση της κοινωνικής ευαισθησίας ("awareness building")

Οι σχετικές αρμοδιότητες ποικίλουν: διενέργεια μελετών, δημοσίευση αποτελεσμάτων ερευνών, παροχή κατάρτισης, αύξηση της κοινωνικής ευαισθησίας ("awareness building"), δημιουργία δικτύων κ.λπ. Σχετικά, τα όργανα προβαίνουν συχνά σε εκδόσεις ενώ παράλληλα διατηρούν ιστοσελίδα.

Μερικά όργανα συλλέγουν και προβάλλουν τη σχετική νομολογία.

Αρκετά όργανα προσπαθούν να δημιουργήσουν ένα θετικότερο κλίμα στην κοινωνία σε σχέση με την ισότητα. Έτσι π.χ. ένα όργανο εκδίδει μηνιαία εφημερίδα με πολιτισμικά θέματα, στα οποία προβάλλονται θετικές ιστορίες συμβίωσης διαφορετικών ανθρωπίνων.

α. Διεξαγωγή ερευνών και έκδοση εκθέσεων

Κανένα όργανο δεν εκδίδει περιοδικές εκθέσεις που να καταγράφεται συνολικά η κατάσταση στον τομέα των διακρίσεων στη χώρα όπου λειτουργεί το όργανο. Μερικά από αυτά σχεδιάζουν να το κάνουν στο μέλλον.

Οι επί μέρους έρευνες γίνονται είτε από τα ίδια τα όργανα είτε από τρίτους (πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα κ.λπ.) στους οποίους ανατίθεται το σχετικό έργο.

β. Διατύπωση συστάσεων βασισμένων σε μελέτες

Συχνά οι μελέτες οδηγούν στη διατύπωση προτάσεων για διόρθωση κενών ή προβλημάτων στη νομοθεσία ή την πρακτική καθώς και συστάσεων για οργανισμούς, εταιρίες ή άτομα που λαμβάνουν αποφάσεις.

γ. Δράσεις κατάρτισης

Τα όργανα αυτά έχουν αποκτήσει εμπειρία στην υπόδειξη προγραμμάτων κατάρτισης, την παραγωγή επιμορφωτικού υλικού και μεθοδολογίας κατάρτισης, την παροχή κατάρτισης και την κατάρτιση των εκπαιδευτών.

δ. Εκστρατείες ενημέρωσης

Τα πιο πολλά όργανα αποφεύγουν τις μεγάλης κλίμακας εκστρατείες είτε γιατί δεν έχουν τα χρήματα είτε γιατί αμφισβητούν την αποτελεσματικότητά τους.

Συνήθως οι εκστρατείες αυτές είναι πιο συγκεκριμένες ως προς το θέμα αλλά και την πληθυσμιακή ομάδα στην οποία απευθύνονται.

ε. Συνεργασία με άλλες οργανώσεις, και εταίρους της κοινωνίας των πολιτών καθώς και κοινωνικούς εταίρους

Όλα τα όργανα συνεργάζονται με άλλες οργανώσεις, Μ.Κ.Ο. και κυβερνητικές υπηρεσίες. Σε αρκετές περιπτώσεις σχηματίζεται ένα δίκτυο κατά των διακρίσεων όπου καθένας προσφέρει την εμπειρία και την αρμοδιότητά του.

Συμπεράσματα:

Θα πρέπει να δοθούν στα όργανα επαρκή μέσα για τη διενέργεια ερευνών και αναλύσεων.

Το όργανο θα πρέπει να κάνουν μακροπρόθεσμο σχεδιασμό ώστε να μην καθορίζεται η ημερήσια διάταξη των ενεργειών τους από τους τίτλους των εφημερίδων και την ανεπάρκεια των πόρων.

Η κατάρτιση θα πρέπει να αξιοποιηθεί ως μέσο πρόληψης.

Το επιμορφωτικό υλικό θα πρέπει να στοχεύει σε συγκεκριμένες ομάδες.

Η κατάρτιση θα πρέπει να έχει πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα (π.χ. κατάρτιση καταρτιζόντων κ.λπ.).

Επίσημες διαδικασίες δικτύωσης σε διευθυντικό και υπηρεσιακό επίπεδο μπορούν να συμβάλουν στην αύξηση της αλληλοπληροφόρησης και της αποτελεσματικότητας των οργάνων.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

«Πράσινη Βίβλος για την επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη»

COM(2003) 27 τελικό

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε την Πράσινη Βίβλο για την επιχειρηματικότητα, η οποία εξετάζει τη συνολική θεώρηση της Ένωσης όσον αφορά στην επιχειρηματικότητα καθώς και τις συνθήκες που απαιτούνται προκειμένου να διασφαλιστεί η δυνατότητα ανάπτυξης των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων.

I. Η Δυναμική της επιχειρηματικότητας

Παρόλο που η επιχειρηματικότητα είναι πολυδιάστατη και μπορεί να εμφανίζεται σε διάφορα πλαίσια, οικονομικά ή άλλα, και σε κάθε είδος οργάνωσης, στην Πράσινη Βίβλο εξετάζεται στο πλαίσιο της επιχείρησης.

Η επιχειρηματικότητα ορίζεται ως νοοτροπία και τρόπος δημιουργίας και ανάπτυξης οικονομικής δραστηριότητας μέσω του συνδυασμού της ανάληψης κινδύνου, της δημιουργικότητας και/ή της καινοτομίας με τη χρηστή διαχείριση, στο πλαίσιο ενός νέου ή υφιστάμενου οργανισμού.

Η επιχειρηματικότητα είναι σημαντική γιατί συμβάλλει στη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ανάπτυξη και την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στις περιφέρειες εκείνες που παρουσιάζουν υστέρηση στην ανάπτυξη, την ενθάρρυνση της οικονομικής δραστηριότητας και δημιουργίας θέσεων εργασίας ή την ένταξη ανέργων ή μειονεκτούντων ατόμων στην ενεργό ζωή. Επιπλέον, αποτελεί βασικό παράγοντα ανταγωνιστικότητας και απελευθερώνει το δυναμικό του ατόμου στην επιδίωξη επαγγελματικής ικανοποίησης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπιστώνει κενά στις επιδόσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά στη συμμετοχή των πολιτών στην επιχειρηματικότητα, τον επιχειρηματικό δυναμισμό και τη δημιουργία θέσεων εργασίας ως αποτέλεσμα ταχέως αναπτυσσόμενων επιχειρηματικών σχεδίων.

Η πρόκληση για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συνίσταται στην επισήμανση των βασικών παραγόντων που συμβάλλουν στη δημιουργία ενός κλίματος στο οποίο να μπορούν να ευδοκιμήσουν η επιχειρηματική πρωτοβουλία και οι επιχειρηματικές δραστηριότητες. Τα μέτρα πολιτικής

θα πρέπει να στοχεύουν στην αύξηση των επιπέδων επιχειρηματικότητας, μέσω της υιοθέτησης της καλύτερης δυνατής προσέγγισης για τη δημιουργία περισσότερων επιχειρηματιών και την ανάπτυξη περισσότερων επιχειρήσεων.

II. Επιχειρηματικότητα και πολιτικές επιλογές

Η πολιτική για την επιχειρηματικότητα στοχεύει στην τόνωση της ζωτικότητας των επιχειρήσεων μέσω της δραστηριοποίησης των επιχειρηματιών και της παροχής των απαραίτητων δεξιοτήτων. Η ύπαρξη υποστηρικτικού περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις αποτελεί βασικό παράγοντα για την εκκίνηση, παύση λειτουργίας, εξαγορά, άνθιση και επιβίωση των επιχειρήσεων.

Παρά την πρόσφατη πρόοδο, οι Ευρωπαίοι εξακολουθούν να θεωρούν τους διοικητικούς φραγμούς ως τη βασική τροχοπέδη στην έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας. Οι επιχειρήσεις που βρίσκονται στη φάση εκκίνησης αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά στη συγκέντρωση των απαραίτητων αρχικών κεφαλαίων. Ο επιμερισμός του κινδύνου μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα μπορεί να συμβάλλει στη βελτίωση της διάθεσης χρηματοδότησης.

Επιπλέον, στην Ευρώπη, οι κίνδυνοι που συνδέονται με την επιχειρηματικότητα δεν αντισταθμίζονται επαρκώς με την προοπτική ανταμοιβής. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι πρέπει να επανεξεταστεί η ύπαρξη ισορροπίας μεταξύ των κινδύνων και της ανταμοιβής όσον αφορά στην επιχειρηματικότητα.

Παράλληλα, η εκπαίδευση και η κατάρτιση πρέπει να συμβάλλουν στην ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας, μέσω της ανάπτυξης της κατάλληλης νοοτροπίας και της ευαισθητοποίησης όσον αφορά στις επαγγελματικές ευκαιρίες που προσφέρει η ιδιότητα του επιχειρηματία και των δεξιοτήτων.

Η επιχειρηματικότητα πρέπει να ενισχυθεί σε μεγάλο βαθμό και να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στις γυναίκες και σε άλλες ομάδες που δεν εκπροσωπούνται επαρκώς. Οι εθνοτικές μειονότητες επιδεικνύουν υψηλά επίπεδα επιχειρηματικού πνεύματος και δυναμικού. Οι διαθέσιμες υπηρε-

σίες στήριξης των επιχειρήσεων φαίνεται να ανταποκρίνονται ικανοποιητικά στις ιδιαίτερες ανάγκες τους.

Κρίσιμοι παράγοντες, προκειμένου να υποστηριχθεί η ανάπτυξη των επιχειρήσεων στην Ένωση, είναι οι εξής:

- **Κανονιστικό περιβάλλον:** παρά τις συνεχιζόμενες προσπάθειες βελτίωσης, οι επιχειρηματίες εξακολουθούν να επισημαίνουν τη γραφειοκρατία ως το σημαντικότερο πρόβλημα στη διοίκηση μιας επιχείρησης, ιδίως δε, εκείνοι που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν και να αναπτυχθούν στο εσωτερικό της εσωτερικής αγοράς.
- **Φορολογία:** η λήψη κατάλληλων φορολογικών μέτρων μπορεί να συμβάλλει στην προώθηση, ανάπτυξη και επιβίωση των επιχειρήσεων.
- **Πρόσβαση σε εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό:** η έλλειψη ειδικοτήτων στην αγορά εργασίας δημιουργεί φραγμούς στην ανάπτυξη και απαιτείται η ενίσχυση των προσπαθειών ανάπτυξης των δεξιοτήτων των εργαζομένων.
- **Πρόσβαση στη χρηματοδότηση:** απαραίτητη για την ανάπτυξη, αλλά πολλές Μ.Μ.Ε. αντιμετωπίζουν δυσκολίες επειδή η αγορά επιχειρηματικών κεφαλαίων δεν είναι αρκετά αναπτυγμένη και οι τράπεζες τείνουν να αποφεύγουν τη δανειοδότηση υψηλού κινδύνου.
- **Στήριξη των επιχειρήσεων για την αξιοποίηση των γνώσεων και των διεθνών ευκαιριών:** οι επιχειρηματίες, για να αξιοποιούν τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς και να αντιμετωπίζουν την πρόκληση του όλο και μεγαλύτερου ανταγωνισμού, πρέπει να ενθαρρύνονται να καινοτομούν και να διεθνοποιούνται. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να έχουν πρόσβαση στη γνώση, τις κατάλληλες επαφές, την κατάρτιση και σε υψηλής ποιότητας υπηρεσίες στήριξης των επιχειρήσεων.
- **"Ενδοεταιρική επιχειρηματικότητα" (intrapreneurship) και επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων εταιρικών συμμετοχών:** οι επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων εταιρικών συμμετοχών αποτελούν αποτελεσματικό μέσο ανάπτυξης των επιχειρηματικών δυνατοτήτων οι οποίες διαφορετικά θα παρέμεναν ανεκμετάλλευτες.

III. Μελλοντικές προοπτικές

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπιστώνει ότι λόγω του οριζόντιου χαρακτήρα της επιχειρηματικότητας, απαιτείται συντονισμός μεταξύ όλων των υπεύθυνων χάραξης πολιτικής. Η πολιτική πρέπει να εμπερικλείει όλες τις σημαντικές παραμέτρους που επηρεάζουν τους αντίστοιχους τομείς πολιτικής ώστε να υπάρχει θετική αλληλεπίδραση. Στο πλαίσιο των δημόσιων αρχών, οι υπηρεσίες, οι υπεύθυνες για το συντονισμό, μπορούν να δημιουργήσουν δεσμούς μεταξύ των διαφόρων περιφερειακών και τοπικών υπηρεσιών και διοικήσεων με σκοπό την επισήμανση των προτεραιοτήτων και τη διασφάλιση μιας συνεκτικής προσέγγισης.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι σε πολλές πτυχές της επιχειρηματικότητας, ορισμένα κράτη-μέλη έχουν πολύ καλύτερες επιδόσεις από άλλα και μπορούν να χρησιμεύσουν ως πηγή έμπνευσης γι' αυτά. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στηρίζει τα κράτη-μέλη στην προσπάθειά τους να μαθαίνουν το ένα από τις εμπειρίες του άλλου με βάση την «ανοικτή μέθοδο συντονισμού» μέσω της οποίας η Επιτροπή δημιουργεί πλατφόρμες ανταλλαγής ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών-μελών και στις οποίες τα κράτη-μέλη μπορούν να προβαίνουν στη συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους.

Μπορούν να προβλεφθούν περαιτέρω πρωτοβουλίες αξιολόγησης των αποτελεσμάτων σε τομείς που θεωρούνται κρίσιμοι για την προώθηση της επιχειρηματικότητας. Πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι το

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ**«Ο Θαυματουργός Ψίθυρος του Ερμή»**

Συγγραφέας:
Λεωνίδα Χατζηνικολάου
Εκδόσεις:
Ελληνικά Γράμματα, 2002

Κυκλοφόρησε το νέο μυθιστόρημα του Λεωνίδα Χατζηνικολάου με τίτλο «Ο Θαυματουργός Ψίθυρος του Ερμή». Στα χνάρια της λογοτεχνικής γραφής που καθιέρωσε ο συγγραφέας με το πρώτο του μυθιστόρημα «Επιστροφή από τη Λήθη», το δεύτερο μυθιστόρημα του

Λεωνίδα Χατζηνικολάου συνθέτει αρμονικά τη σύγχρονη με την ιστορική αφήγηση, την έντονη δράση με το φιλοσοφικό προβληματισμό, τις τεχνολογίες αιχμής με την κοινωνική ευαισθησία. Η ένταση και το απρόβλεπτο της πλοκής, το βάθος των χαρακτήρων και η αποκαλυπτική του ατμόσφαιρα, καθιστούν τον «Θαυματουργό Ψίθυρο του Ερμή» ανάγνωσμα ώριμης συγγραφικής δημιουργίας, που υποδεικνύει ένα νέο προσανατολισμό στην ελληνική πεζογραφία. Η πλοκή του μυθιστορήματος αναφέρεται σε μια απόρρητη μαγνητοταινία της δεκαετίας του '50 και τα απροσδόκητα γεγονότα που πυροδοτεί, που αναστατώνουν τον κόσμο του Πέτρου Αλεξίου, έμπειρου κρυπταναλυτή της ΕΥΠ. Αναζητώντας τον μυστηριώδη άγνωστο που του γνέφει από το παρελθόν, ο Πέτρος νιώθει την πραγματικότητα να υποχωρεί σε κάθε του βήμα, ανατρέποντας όλα τα αυτονόητα της ζωής του.

Ο Λεωνίδας Χατζηνικολάου αποτελεί αξιοπρόσεκτη περίπτωση νομικού - συγγραφέα. Με λαμπρές σπουδές στο βιογραφικό του και επιτυχημένη επαγγελματική πορεία, αφουγκράστηκε τις αναζητήσεις του αναγνωστικού κοινού και τις μετέπλασε σε άρτια λογοτεχνική γραφή, με αποτέλεσμα τα βιβλία του «Επιστροφή από την Λήθη» και «Ο Θαυματουργός Ψίθυρος του Ερμή» να αναρριχηθούν ταχύτατα στις λίστες των μπεστ-σέλερ και να καταστούν από τα πλέον ευπώλητα πεζογραφήματα στην ελληνική αγορά βιβλίου κατά την τελευταία τετραετία. Οι κριτικές των ΜΜΕ για τον συγγραφέα και το έργο του υπήρξαν διθυραμβικές.

«Δασικός κώδικας και δασικοί νόμοι»

Συγγραφέας:
Παναγιώτης Ε. Γιαννακούρος
Εκδόσεις:
Αντ. Σάκκουλα, 2002

Στη χώρα μας, η Δασική Νομοθεσία, όπως και πολλοί άλλοι τομείς του Δικαίου, χαρακτηρίζονται από ακατάσχετη πολυνομία και από κατακερματισμό των νομοθετικών διατάξεων, οι οποίες εντάσσονται αποσπασματικά σε άσχετα νομοθετήματα, ώστε να καθίσταται δυ-

σχερέστατη η σχετική ενημέρωση ακόμη και για τους κατ' επάγγελμα απασχολούμενους με δασικές υποθέσεις.

Ακριβώς αυτό το φαινόμενο έρχεται να θεραπεύσει το εξαιρετικά χρήσιμο αυτό βιβλίο, προχωρώντας σε μία ενιαία κωδικοποίηση της πολύπλοκης και διάσπαρτης δασικής νομοθεσίας, την οποία παρουσιάζει μαζί με τη νομολογία των δικαστηρίων και τις γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Αποτελεί επανέκδοση προγενέστερων πετυχημένων εκδόσεων, αποτυπώνοντας την τεράστια πείρα του συγγραφέα του. Η επιμελημένη παράθεση της ύλης, με τη βοήθεια τόσο του χρονολογικού όσο και του αλφαβητικού ευρετηρίου, καθιστά το βιβλίο αυτό ιδιαίτερα χρήσιμο για τον αναγνώστη.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ**«Πράσινη Βίβλος για την επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη»**

Συνέχεια από τη σελ. 7

διαφορετικό εθνικό και περιφερειακό πλαίσιο επηρεάζει την αποτελεσματικότητα των μέτρων πολιτικής και κατά τον καθορισμό των προτεραιοτήτων ή την εφαρμογή της πολιτικής, η εκάστοτε χώρα ή η περιφέρεια πρέπει να συνεκτιμά το ιδιαίτερο πλαίσιο της. Οι κοινός προσανατολισμοί πρέπει να προσαρμόζονται στις ιδιαίτερες εθνικές ή περιφερειακές συνθήκες. Επειδή η διαθεσιμότητα συγκρίσιμων και σχετικών δεικτών αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχία παρομοίων πρακτικών, η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες για τον ενεργό συντονισμό της συγκέντρωσης των απαραίτητων στατιστικών στοιχείων.

Τρεις πυλώνες δράσης για μια κοινωνία που θα βασίζεται στην επιχειρηματικότητα:

1. Άρση των φραγμών στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων

Όσον αφορά στο χρόνο και το κόστος που απαιτείται για τη δημιουργία μιας επιχείρησης, έχουν καθοριστεί ευρωπαϊκοί δείκτες συγκριτικής αξιολόγησης, τους οποίους θα πρέπει να εφαρμόσουν οι κυβερνήσεις. Όταν επιτύχουν αυτό το στόχο θα πρέπει να μεριμνήσουν για την καλύτερη δυνατή ενημέρωση του κοινού όσον αφορά στις προσπάθειες που καταβλήθηκαν για τη μείωση των εμποδίων στην ίδρυση νέων επιχειρήσεων.

Θα πρέπει να συνεχιστεί η τρέχουσα εργασία βελτίωσης της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και της μείωσης της γραφειοκρατίας ώστε να αρθούν οι φραγμοί για την επιχειρηματική δραστηριότητα και να προωθηθεί η αρχή του να δίνεται προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις. Επίσης, πρέπει να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες βελτίωσης της πρόσβασης σε πηγές χρηματοδότησης και εργαζομένους με ειδικά προσόντα. Οι επιχειρηματίες πρέπει να λαμβάνουν την απαραίτητη στήριξη στην προσπάθεια ανάπτυξης των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την προσαρμογή της επιχείρησής τους στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς. Η ανταλλαγή εμπειριών και η συνεργασία, σε ομάδες ή δίκτυα επιχειρήσεων, μπορεί να βοηθήσει τους επιχειρηματίες να αναζητήσουν νέες ιδέες και συμβουλές, να αποκτήσουν πρόσβαση στην τεχνολογία και σε γνώσεις ή να επισημάνουν νέους εταίρους. Η προώθηση δικτύων μπορεί να αποβεί ιδιαίτερα αποτελε-

σματική για τη στήριξη ορισμένων κλάδων ή ομάδων επιχειρηματιών όπως εκείνοι που προέρχονται από εθνοτικές μειονότητες.

2. Εξισορρόπηση κινδύνων και ανταμοιβών σε επίπεδο επιχειρηματικότητας

Η ανάληψη κινδύνων πρέπει να ανταμείβεται αντί να τιμωρείται. Η κοινωνική ασφάλιση και οι φορολογικές διατάξεις πρέπει να επανεξεταστούν με βάση τις επιπτώσεις που έχουν στην βούληση των επιχειρηματιών να ιδρύουν μία νέα επιχείρηση ή να επεκτείνουν μία υπάρχουσα. Η εξαγορά μιας υπάρχουσας επιχείρησης πρέπει να ενθαρρύνεται και να διερευνώνται περαιτέρω οι δυνατότητες της ενδοεταιρικής επιχειρηματικότητας. Για να μειωθούν οι αρνητικές επιπτώσεις της πτώχευσης, πρέπει να εξεταστούν κατάλληλα μέτρα όπως η έγκαιρη εκκαθάριση του παθητικού, η δέσμευση ορισμένων στοιχείων του ενεργητικού ή η άρση ορισμένων περιορισμών σε περίπτωση πτώχευσης.

3. Μια κοινωνία που προκρίνει την επιχειρηματικότητα

Παρ' όλο που πολλοί θα ήθελαν να γίνουν επιχειρηματίες, δεν έχουν αρκετή εμπιστοσύνη στον εαυτό τους και στις δεξιότητές τους προκειμένου να μετατρέψουν τα όνειρά τους σε πράξη. Οι νέοι πρέπει να αναπτύξουν περισσότερο το επιχειρηματικό πνεύμα τους και να λάβουν την κατάλληλη στήριξη, από κοινού με τους εκπαιδευτές τους, για την ανάπτυξη επιχειρηματικών δεξιοτήτων. Θα πρέπει να πραγματοποιηθούν ενημερωτικές εκστρατείες που θα προβάλλουν επιτυχή σενάρια και θα παρουσιάζουν τα πλεονεκτήματα που προσφέρονται κατά τον τρόπο αυτό στην κοινωνία. Οι εκστρατείες αυτές θα πρέπει να απευθύνονται, κυρίως, σε εκείνους που μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στη στήριξη των μελλοντικών επιχειρηματιών όπως είναι τα σχολεία, τα πανεπιστήμια, οι επενδυτές, οι τοπικές κοινότητες, οι περιφέρειες, οι επιχειρηματικές οργανώσεις, οι σύμβουλοι και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας.

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

«Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί των όρων εργασίας των προσωρινά απασχολούμενων μέσω εταιρειών προσωρινής απασχόλησης»

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ε.Ο.Κ.Ε.)

Η Γνωμοδότηση αυτή εκδόθηκε βάση του άρθρου 137 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, από το τμήμα «Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις, δικαιώματα των πολιτών» της Ε.Ο.Κ.Ε., στις 4 Σεπτεμβρίου 2002, με εισηγήτρια την κα Le Nouail-Marliere. Η Γνωμοδότηση εγκρίθηκε με 83 ψήφους υπέρ, 75 κατά και 12 αποχές.

Το Συμβούλιο αφού έλαβε υπόψη του τις Παρατηρήσεις του Κοινοβουλίου και της Ε.Ο.Κ.Ε., προχώρησε σε αναθεωρημένη πρόταση Οδηγίας [COM (2002) 701 τελικό]. Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά οι βασικές θέσεις της Ε.Ο.Κ.Ε. επί του αρχικού κειμένου της πρότασης Οδηγίας.

Καταρχάς διαπιστώνεται ότι από τις αρχές της δεκαετίας του 1980 η προσωρινή εργασία μέσω εταιρείας προσωρινής απασχόλησης έχει καταστεί ένα ολοένα πιο σημαντικό στοιχείο της αγοράς εργασίας στην Ευρώπη. Η συγκεκριμένη μορφή απασχόλησης αφορά, ανάλογα με τη χώρα και τις πηγές, το 2 έως το 10% του μισθωτού πληθυσμού και το 30 έως 50% των εισερχομένων στην αγορά εργασίας (νέοι κάτω των 25 ετών).

Η εργασία μέσω πρακτορείων χαρακτηρίζεται κυρίως από διαρθρωτική και κοινωνική διαφοροποίηση. Οι λόγοι προσφυγής στην προσωρινή εργασία μετά τα τέλη της δεκαετίας του 80 ποικίλουν, από τη ρύθμιση του εποχικού χαρακτήρα ορισμένων γεωργικών, αγροεπισιτιστικών τομέων ή της μεγάλης διανομής, έως την αυξανόμενη «ευελιξία» των συνθηκών εργασίας σε διάφορες βιομηχανίες. Η Ε.Ο.Κ.Ε. λαμβάνει ειδικά υπόψη τις διαφορετικές συνθήκες και δεν παραγνωρίζει τους στόχους της «πλήρους απασχόλησης» που καθορίστηκαν από το Συμβούλιο της Λισσαβώνας.

Η Ε.Ο.Κ.Ε. εγκρίνει την αρχή της ίσης μεταχείρισης, αποκαλούμενη και «απαγόρευση των διακρίσεων», μεταξύ των εργαζομένων, η οποία αναφέρεται στο προοίμιο ως ένας από τους δύο βασικούς σκοπούς της πρότασης οδηγίας και εξετάζεται αναλυτικότερα στο άρθρο 5. Προσθέτει, όμως, ότι ένας επιπλέον στόχος πρέπει να είναι η αύξηση του επιπέδου

των κοινωνικών κανόνων και της κοινωνικής προστασίας, προκειμένου να ενισχυθεί η οικονομική και κοινωνική συνοχή.

Η Ε.Ο.Κ.Ε. πιστεύει ότι για να επιτευχθεί ο στόχος της καλύτερης προστασίας των προσωρινά απασχολούμενων, είναι σημαντικό να θεσπιστεί μία γενική αρχή. Εκφράζει, όμως, τη δυσαρέσκειά της που οι προβλεπόμενες στο άρθρο 5 παρεκκλίσεις αποδυναμώνουν τη γενική αρχή. Η Ε.Ο.Κ.Ε. κρίνει, αφενός, ότι υπάρχει ο κίνδυνος, η αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων σε βάρος των συγκρίσιμων εργαζομένων στη χρήστρια εταιρεία, να αποδυναμωθεί από τις παρεκκλίσεις που επιτρέπει η πρόταση κυρίως το άρθρο 5.4 για τους προσωρινά απασχολούμενους που εκτελούν εργασίες στη χρήστρια εταιρεία για περίοδο που δεν υπερβαίνει τις 6 εβδομάδες. Η Ε.Ο.Κ.Ε. εκφράζει το φόβο ότι αυτή η παρέκκλιση ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα, οι προσωρινά απασχολούμενοι να στερούνται, σε ορισμένες χώρες, της προστασίας της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων σε σχέση με τους «συγκρίσιμους εργαζόμενους» της χρήστριας εταιρείας. Η προστασία αυτή είναι, κατά την Ε.Ο.Κ.Ε., ουσιαστική εάν το ζητούμενο είναι να διασφαλιστεί η νομική ασφάλεια του προσωρινά απασχολούμενου και να μην υπονομευθούν τα συμβατικά συστήματα που προσδιορίζουν τους όρους εργασίας και μισθοδοσίας στη χρήστρια εταιρεία.

Ως προς τον ορισμό του «συγκρίσιμου εργαζόμενου της χρήστριας εταιρείας», η Ε.Ο.Κ.Ε. προτείνει να μη λαμβάνεται υπόψη μόνο η αρχαιότητα του προσωρινά απασχολούμενου στη χρήστρια εταιρεία, αλλά και η αρχαιότητά του στο επάγγελμα. Ορισμένα κράτη διαθέτουν στις εθνικές νομοθεσίες ή στις συμβάσεις διατάξεις που αναφέρονται σε «ισοδύναμα προσόντα, μετά από δοκιμαστική περίοδο, με αυτά ενός εργαζόμενου στην ίδια θέση εργασίας». Ωστόσο, οι διατάξεις αυτές δε λαμβάνουν υπόψη την αρχαιότητα των προσωρινά απασχολούμενων στο επάγγελμά τους ή στον τομέα δραστηριότητάς τους, γεγονός που αποτελεί θεμελιώδη ανισότητα από την άποψη της μεταχείρισης, η οποία συνδέεται με το καθεστώς τους και η οποία θα μπορούσε να

διορθωθεί από τους κοινωνικούς εταίρους, και στο επίπεδο των κρατών-μελών, εάν η πρόταση οδηγίας τους ενθαρρύνει σχετικά.

Τα κράτη-μέλη θα πρέπει να παροτρυνθούν να λάβουν τα συμπληρωματικά μέτρα που θα τους επιτρέψουν να προσαρμόσουν τα συστήματα της κοινωνικής ασφάλισης στον τύπο αυτό απασχόλησης, δεδομένου ότι το μεγαλύτερο μέρος των διακρίσεων οφείλεται σε αυτά τα στοιχεία (κατώφλια και όροι πρόσβασης σε αποζημιώσεις λόγω ανεργίας, προσφορά κοινωνικών παροχών).

Η Ε.Ο.Κ.Ε. υπογραμμίζει ότι οι επιχειρήσεις έχουν δεσμευτεί εκούσια ότι δε θα χρησιμοποιούν προσωρινά απασχολούμενους για την αντικατάσταση απεργών, ενώ ορισμένα κράτη έχουν εισαγάγει την απαγόρευση αυτή στην εθνική τους νομοθεσία. Η δέσμευση αυτή πρέπει να καταστεί κανόνας τόσο για τις εταιρείες προσωρινής απασχόλησης, όσο και για τις χρήστριες. Δεδομένου ότι οι διατάξεις της Συνθήκης (άρθρο 137.6) δεν επιτρέπουν στην Οδηγία να εισαγάγει ευθεία απαγόρευση με το παραπάνω περιεχόμενο, η Ε.Ο.Κ.Ε. προτείνει να προβλεφθεί η δυνατότητα των ιδίων των κρατών-μελών ή/και των κοινωνικών εταίρων να εκδίδουν ρυθμίσεις που αποκλείουν την αντικατάσταση απεργών από προσωρινά απασχολούμενους.

Η Ε.Ο.Κ.Ε. υποδεικνύει, τέλος, ότι για να εφαρμοστεί η οδηγία κατά τρόπο έγκυρο από τα κράτη-μέλη, αφού ληφθούν υπόψη οι νομικές και κοινωνικές συνθήκες, όπως και ο τριαδικός χαρακτήρας της προσωρινής απασχόλησης, θα πρέπει να εκχωρηθεί στα κράτη-μέλη η αρμοδιότητα της επιλογής του τρόπου εφαρμογής της, έτσι ώστε να γίνονται σεβαστές οι νομοθεσίες, οι συμβάσεις και οι εθνικές πρακτικές.

'Εκφραση Γνώμης Πρωτοβουλίας της Ο.Κ.Ε. επί της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας του Γ' Κ.Π.Σ. «Leader +»

Αριστερά: Ο Πρόεδρος της Ο.Κ.Ε. και οι κ.κ. Ε. - Σ. Λουράντος, Ειδικός Γραμματέας του Υπουργείου Γεωργίας και Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας «Leader+» και Ν. Κομνηνίδης, Προϊστάμενος της Ειδικής Υπηρεσίας Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Περιφερειακής Πολιτικής και Προγραμμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών

Πάνω: Ο κ. Δ. Κυριαζής, Αντιπρόεδρος της Ο.Κ.Ε.

Συνήλθε την Τρίτη, 16 Ιουλίου 2002, η Ολομέλεια της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ο.Κ.Ε.), προκειμένου να εκφράσει Γνώμη Πρωτοβουλίας επί της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας του Γ' Κ.Π.Σ. «LEADER +».

Στη Συνεδρίαση παρέστησαν οι κ.κ. Ε.-Σ. Λουράντος, Ειδικός Γραμματέας του Υπουργείου Γεωργίας και Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας «Leader+» και Ν. Κομνηνίδης, Προϊστάμενος της Ειδικής Υπηρεσίας Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Περιφερειακής Πολιτικής και Προγραμμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Η Ο.Κ.Ε. έχει επανειλημμένα διατυπώσει την ανάγκη σχεδιασμού μίας πολιτικής Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης του Αγροτικού Χώρου, η οποία θα συμβάλλει στην αναστροφή της εγκατάλειψης της υπαίθρου. Ως εκ τούτου, η Ο.Κ.Ε. εκφράζει την ικανοποίησή της, που η Πρωτοβουλία Leader+ θα συμπληρώσει τα μέτρα που σχετίζονται με την αγροτική ανάπτυξη και προωθούνται μέσω των υπόλοιπων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Γ' Κ.Π.Σ.

Βασικότερη διαφοροποίηση της Leader+ σε σχέση με τις παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται από το Γ' Κ.Π.Σ. είναι η «πιλοτική εφαρμογή». Στηρίζει δράσεις καινοτόμου και υποδειγματικού χαρακτήρα, οι οποίες παρουσιάζουν τις νέες οδούς που μπορεί να ακολουθήσει η αγροτική ανάπτυξη. Επιπλέον, η Leader+ παρουσιάζει ευρύτερο πεδίο επιλεξιμότητας σε σχέση με αυτό των προγραμμάτων του Κ.Π.Σ. και ειδικότερα του Ε.Π. «Αγροτική

Ανάπτυξη Ανασυγκρότηση της υπαίθρου» και των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Π.Ε.Π.). Έτσι, η Leader+ μπορεί να καλύψει θέματα επιχειρηματικότητας ή ανθρωπίνων πόρων ή ευρύτερες ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε οικιστικό αγροτικό σύνολο, θέματα συνεργασιών και δικτύωσης, παρεμβάσεις στις περιοχές NATURA 2000, δράσεις προβολής και ανάδειξης της ποιότητας και της συνολικής εικόνας των αγροτικών περιοχών.

Μέτρα στήριξης του αγροτικού χώρου, μολονότι περιλαμβάνονταν στα προηγούμενα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης, τους Κανονισμούς της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (Κ.Α.Π.) και ασφαλώς στις πρωτοβουλίες Leader I και II, ωστόσο δεν εφαρμόστηκαν με αποτελεσματικό τρόπο και δεν έχουν πάρει ακόμη σημαντικές διαστάσεις, ιδίως στις περιοχές που έχουν περισσότερη ανάγκη.

Ειδικότερα, όσον αφορά στην εφαρμογή της Leader I και II υπήρξαν δυσχέρειες. Για το λόγο αυτό, κρίσιμος είναι ο ρόλος της Διαχειριστικής Αρχής της Πρωτοβουλίας Leader+, η οποία θα αξιολογήσει τις προτάσεις τοπικών προγραμμάτων, που έχουν ήδη κατατεθεί από τις εν δυνάμει Ομάδες Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ.). Η Διαχειριστική Αρχή της Leader+ πρέπει να εξασφαλίσει ότι τα κονδύλια θα οδηγηθούν σε σωστές κατευθύνσεις και δεν θα επαναληφθούν τα λάθη του παρελθόντος, προτάσσοντας μάλιστα την ποιότητα των έργων έναντι της ποσότητας.

Η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ακόμη ορισμένα ιδιαίτερα σημαντικά θέματα:

1. Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης παραμέ-

νουν μια από τις ιδιαιτερότητες της Πρωτοβουλίας Leader, ασφαλώς η πιο κατάλληλη για την προώθηση μιας προσέγγισης της τοπικής ανάπτυξης «από κάτω προς τα πάνω». Ωστόσο, σύμφωνα με το πρότυπο της ολοκληρωμένης αγροτικής ανάπτυξης, η έμφαση στην αναπτυξιακή παρέμβαση πρέπει να δίνεται στο σύνολο των παραγόντων της τοπικής οικονομίας και κοινωνίας, οι οποίοι μπορούν να συμβάλλουν στην αναπτυξιακή διαδικασία. Ως εκ τούτου, η Ο.Κ.Ε. κρίνει ιδιαίτερα θετικό το γεγονός ότι στην Ανακοίνωση της Επιτροπής προς τα κράτη-μέλη, με την οποία καθορίζονται οι γενικές κατευθύνσεις της Πρωτοβουλίας, ορίζεται ότι οι κοινωνικοί εταίροι και οι ενώσεις πρέπει να εκπροσωπούν τουλάχιστον το 50% της τοπικής εταιρικής σχέσης, ενώ το 30% τίθεται ως ανώτατο όριο για τη συμμετοχή δημόσιων φορέων στη σύνθεση της κάθε Ο.Τ.Δ.

2. Κρίνεται αναγκαίο κατά την παρουσία προγραμματική περίοδο, τόσο η Διαχειριστική Αρχή, όσο και οι Ο.Τ.Δ., να εξαντλήσουν όλες τις δυνατότητες ενημέρωσης σε τοπικό επίπεδο και να επιτύχουν τη μεγαλύτερη δυνατή ενεργό συμμετοχή του αγροτικού πληθυσμού. Άλλωστε, βασική συνιστώσα της Πρωτοβουλίας αποτελεί η «εκ των κάτω προς τα άνω» προσέγγιση του σχεδιασμού και της υλοποίησης των έργων και μια τέτοια προσέγγιση δεν είναι δυνατή χωρίς την ευρεία συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού. Οι τοπικές οργανώσεις και ενώσεις αφουγκράζονται καλύτερα λόγω της εγγύτητάς τους, τα προβλήματα και τις ανάγκες της περιοχής τους. Ως εκ τούτου, η Ο.Κ.Ε. συνιστά την πλήρη ενημέρωση των τοπικών

παραγόντων σχετικά με τα Μέτρα που προωθούνται μέσω της Leader+ και την ενθάρρυνση με κάθε δυνατό τρόπο για την ανάληψη πρωτοβουλιών και την υλοποίηση προγραμμάτων στο πλαίσιο των μέτρων αυτών. Επίσης, πρέπει να παρέχονται στους τοπικούς παράγοντες οι ευκαιρίες να συνεργάζονται όλο και περισσότερο, να επικοινωνούν με τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς και να αναπτύσσουν συμπράξεις. Για τις ενέργειες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης πρέπει να χρησιμοποιούνται όλα τα πρόσφορα μέσα, όπως για παράδειγμα, φυλλάδια, αφίσες, παρουσιάσεις στα τοπικά μέσα ενημέρωσης, διοργάνωση ημερίδων και χρήση διαδικτύου.

3. Δεδομένου ότι ο μέγιστος αριθμός των φορέων που θα αναλάβουν την κατάρτιση και παρακολούθηση των αντίστοιχων προγραμμάτων ανά περιοχή δεν θα υπερβεί τους 40, η Ο.Κ.Ε. προτείνει την ισότιμη κατανομή των χρηματοδοτούμενων δράσεων σε περιοχές που έχουν πραγματική ανάγκη (η οποία θα προκύπτει με βάση συμφωνημένους δείκτες) και πιθανόν δεν χρηματοδοτούνται και από άλλα κοινοτικά προγράμματα, ώστε η Leader+ να αποτελέσει πραγματικά ουσιαστική ευκαιρία ανάπτυξης για τις λιγότερο ευνοημένες αγροτικές περιοχές.

4. Η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα ώστε τα σχέδια δράσης που προωθούνται σε μια περιοχή μέσω της Leader+ να διαρθρώνονται γύρω από ένα «κεντρικό» σημαντικό θέμα, που να χαρακτηρίζει την περιοχή. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η παρουσίαση μιας απλής συνάθροισης τοπικών σχεδίων ως συνεκτικού σχεδίου

τοπικής ανάπτυξης. Τα προγράμματα που θα αξιολογηθούν και τελικά θα εγκριθούν, πρέπει να καλύπτουν τη συνολική ανάπτυξη της κάθε περιοχής και όχι μεμονωμένες δράσεις που, ίσως, τελικά να ευνοούν προσωπικούς στόχους και σκοπιμότητες. Εκείνο που ρητά πρέπει να ενισχυθεί είναι η πολυτομεακή προσέγγιση, η επιλογή τομέων στους οποίους οι περιοχές παρουσιάζουν φυσική και παραδοσιακή κλίση (όπως, για παράδειγμα, οικοτεχνία, χειροτεχνία, μικρές αγροτικές επιχειρήσεις που προωθούν τοπικά προϊόντα ποιότητας παρεχόμενα από τη γεωργία, τη δασοκομία και την αλιεία) και ο πραγματικά ολοκληρωμένος χαρακτήρας των προγραμμάτων.

Τέλος, η Ο.Κ.Ε. θεωρώντας ότι οι γυναίκες μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στην ανάπτυξη των μειονεκτικών αγροτικών ζωνών, επικροτεί το γεγονός ότι η Leader+ έχει ως στόχο την προώθηση ίσων ευκαιριών μεταξύ των δύο φύλων. Η διασφάλιση της παραμονής των γυναικών στην ύπαιθρο είναι αναγκαία, δεδομένου, μάλιστα, του πληθυσμιακού ελλείμματος του αγροτικού χώρου και της εγκατάλειψής του από το γυναικείο, κυρίως, πληθυσμό. Προς την κατεύθυνση αυτή μπορούν να συμβάλλουν προγράμματα κατάρτισης σχεδιασμένα με τρόπο που να μην αγνοούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των γυναικών της υπαίθρου (ηλικία, μορφωτικό επίπεδο, δεξιότητες κ.ά.), τις ανάγκες τους και τις ειδικές συνθήκες υπό τις οποίες ζουν. Επίσης, σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν, ήδη, οι γυναικείοι συνεταιρισμοί και ενώσεις, δίδοντας τη δυνατότητα απασχόλησης στην παραγωγή, εμπορία και προβολή προϊόντων που συνδέονται με την τοπική παράδοση και καλλιέργεια και για τα οποία υφίσταται σήμερα σημαντική ζήτηση στην αγορά.

Έκφραση Γνώμης Πρωτοβουλίας της Ο.Κ.Ε. επί του Ε.Π. του Γ' Κ.Π.Σ. «Αλιεία 2000-2006»

Ο κ. Ν. Λιόλιος, Αντιπρόεδρος της Ο.Κ.Ε.

Συνήλθε την Τρίτη, 16 Ιουλίου 2002, η Ολομέλεια της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ο.Κ.Ε.), προκειμένου να εκφράσει Γνώμη Πρωτοβουλίας επί του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Γ' Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης «Αλιεία 2000 - 2006».

Στη Συνεδρίαση παρέστησαν οι κ.κ. Ε.-Σ. Λουράντος, Ειδικός Γραμματέας του Υπουργείου Γεωργίας και Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Αλιεία 2000 - 2006» και Ν. Κομνηνίδης, Προϊστάμενος της Ειδικής Υπηρεσίας Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Περιφερειακής Πολιτικής και Προγραμμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Η Ο.Κ.Ε. στη Γνώμη της επισημαίνει ότι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας αποτελεί τη μεγάλη ευκαιρία της χώρας στα επόμενα χρόνια για διαρθρωτικές παρεμβάσεις στους τομείς της αλιείας, της μεταποίησης και των υδατοκαλλιεργειών.

Οι υπάρχουσες διαδικασίες συμμετοχής όλο και περισσότερων φορέων στον προγραμματισμό και τον έλεγχο του προγράμματος, διαμορφώνουν μεγαλύτερη διαφάνεια και το πλαίσιο για τον απαραίτητο κοινωνικό έλεγχό του. Η συμμετοχή των αλιευτικών οργανώσεων, μέσω των εκπροσώπων τους, σε μία σειρά συναντήσεων και στρογγυλών τραπέζιων, στα αμέσως επόμενα χρόνια, με θέμα την αναθεώρηση της Κ.Α.Π., δίνει το στίγμα της νέας εποχής, όπου τα αιτήματα για διαρθρωτικές αλλαγές και σ' αυτόν τον κλάδο θα προέρχονται από τους άμεσα ενδιαφερόμενους και τα οποία με τη βοήθεια των αρμόδιων διοικητικών φορέων θα συμπεριλαμβάνονται σε οποιοδήποτε πρόταση των υπό διαμόρφωση κανονισμών.

Ωστόσο, επισημαίνεται ότι υπάρχουν πολύ σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι πρέπει να καταβληθούν μεγάλες προσπάθειες προκειμένου να καλυφθεί ο χαμένος χρόνος. Σκόπιμο είναι να υπάρξει κατά το δυνατόν απλοποίηση των διαδικασιών ένταξης και υλοποίησης των έργων, χωρίς ωστόσο να τεθεί σε κίνδυνο η συνεπής εφαρμογή με βάση τις αρχές που

προδιαγράφονται στο Πρόγραμμα.

Ειδικότερα, ως προς τους επιμέρους τομείς παρέμβασης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αλιεία» η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει τα εξής:

- Σε ότι αφορά την μεταποίηση των αλιευτικών προϊόντων, το Ε.Π.ΑΛ. βρίσκεται στο σωστό δρόμο, αφού περιλαμβάνει πλήθος δράσεων, οι οποίες αναμένεται να δώσουν λύσεις στα υπάρχοντα προβλήματα του κλάδου. Το σχετικό μέτρο αποτελεί μοναδική ευκαιρία για την περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου, τον εκσυγχρονισμό του και τη διεύρυνση της αγοράς των προϊόντων του.

- Στο Μέτρο 3.2 «υδατοκαλλιέργεια» και αναφορικά με τη δράση «Ενέργειες που διασφαλίζουν ασφαλεία και προστασία του περιβάλλοντος», στις μονάδες που δικαιούνται να ενταχθούν στη δράση, αναφέρονται μόνο οι μονάδες οστρακοκαλλιέργειας. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι το μέτρο θα πρέπει να συμπεριλάβει και τη μετεγκατάσταση μονάδων καλλιέργειας θαλασσιών ιχθύων, οι οποίες δημιουργούν ειδικά περιβαλλοντικά προβλήματα σε ευαίσθητες ή ακατάλληλες, για ανάλογες χρήσεις περιοχές.

- Γενικότερα, σε ό,τι αφορά τις υδατοκαλλιέργειες, η Ο.Κ.Ε. εκφράζει την άποψη ότι πρέπει να υποστηριχθεί η καθετοποίηση του τομέα, αλλά ταυτόχρονα να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποτροπή της δημιουργίας προβληματικών επιχειρήσεων. Επιπλέον, προκειμένου ο κλάδος της υδατοκαλλιέργειας να προσφέρει προϊόντα υψηλής ποιότητας, θα πρέπει να ενταθεί η έρευνα για τις επιπτώσεις των χρησιμοποιούμενων φαρμάκων στην ποιότητα του τελικού προϊόντος, οι υγειονομικοί έλεγχοι, καθώς και οι έλεγχοι για τις επιπτώσεις στο περιβάλλον.

- Σχετικά με το μέτρο 4.2. «κοινωνικοοικονομικά μέτρα», η Ο.Κ.Ε. διαπιστώνει ότι υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ του αριθμού των δικαιούχων της δράσης για την πρόωρη συνταξιοδότηση και των δικαιούχων στη δράση «Ατομικές πριμοδοτήσεις σε νέους αλιείς».

Παρ' όλο που το πρόγραμμα πρέπει να στοχεύει στη μείωση των ενεργά απασχολούμενων στην αλιεία, εντούτοις ο αριθμός αυτός των πριμοδοτούμενων νεοεισερχόμενων είναι ανεπαρκέστατος, ειδικά για περιοχές όπου πρέπει να στηριχθεί η αλιευτική δραστηριότητα και όπου η τοπική οικονομία εξαρτάται ακόμη από αυτή την δραστηριότητα.

Εντούτοις, παρά τις όποιες ελλείψεις, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιεία» είναι ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης, το οποίο πρέπει να εφαρμοστεί αποτελεσματικά, προκειμένου στο τέλος της εξαετίας να έχει εξαλείψει κατά μεγάλο βαθμό τις διαρθρωτικές αδυναμίες του τομέα.

Επίσης, στη Γνώμη της Ο.Κ.Ε. διατυπώνονται κάποιες γενικότερες προτάσεις για τον τομέα της αλιείας. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι, συμπληρωματικά στις διαρθρωτικές παρεμβάσεις του Γ' Κ.Π.Σ., μέγιστη προτεραιότητα αποτελεί η λήψη ουσιαστικών μέτρων για την καταπολέμηση της παράνομης αλιείας που πλήττει ανεπανόρθωτα το θαλάσσιο περιβάλλον, αλλά και τον αλιευτικό κλάδο. Επιπλέον, είναι σαφές ότι στο πλαίσιο των διαρθρωτικών αλλαγών στον τομέα της αλιείας, η αλιείωση για λόγους αναψυχής θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο αυστηρού ελέγχου.

Ακόμη, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι για κάθε ενισχυόμενη δράση θα πρέπει να υπάρχει ποσοτική αξιολόγηση της επίδρασης που θα έχει στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, με έμφαση στις μόνιμες και πλήρους απασχόλησης θέσεις. Στην κατεύθυνση αυτή, απαραίτητη είναι η πλήρης καταγραφή της ισχύουσας κατάστασης, αλλά και η αποτύπωση των μελλοντικών αναγκών του κλάδου.

Τέλος, στη Γνώμη της Ο.Κ.Ε. τονίζεται η ανάγκη για μεγαλύτερη και ουσιαστικότερη συμμετοχή των επαγγελματιών του κλάδου, καθώς και όλων των εμπλεκόμενων φορέων, όχι μόνο στην εφαρμογή, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της υλοποίησης του Γ' Κ.Π.Σ., αλλά και στη γενικότερη αλιευτική πολιτική της χώρας.

Έκφραση Γνώμης της Ο.Κ.Ε. επί του Σχεδίου Νόμου «Σύσταση Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας και άλλες διατάξεις»

Το Προεδρείο της Ο.Κ.Ε. και ο κ. Π. Θεοφανόπουλος, Γενικός Γραμματέας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Συνήλθε τη Δευτέρα, 1η Ιουλίου 2002, η Ολομέλεια της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ο.Κ.Ε.), προκειμένου να εκφράσει Γνώμη επί του Σχεδίου Νόμου «Σύσταση Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας και άλλες διατάξεις» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Στη Συνεδρίαση παρέστη ο κ. Παναγιώτης Θεοφανόπουλος, Γενικός Γραμματέας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με το Σχέδιο Νόμου εισάγεται ο θεσμός της Αγροτικής Εστίας που στοχεύει στην προσφορά πολιτιστικών, ψυχαγωγικών και επιμορφωτικών παροχών στον αγροτικό πληθυσμό. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καλύπτει με αυτόν τον τρόπο ένα σημαντικό κενό των κοινωνικών παροχών προς τον αγροτικό πληθυσμό. Αντίστοιχος θεσμός, αυτός της Εργατικής Εστίας, λειτουργεί από δεκαετίες για τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι, στο πλαίσιο του Κοινωνικού Διαλόγου και ιδιαίτερα κατά τη συζήτηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων στο Δημόσιο, θα πρέπει να εξεταστεί η προσφορά αντίστοιχων παροχών με ανάλογες υποχρεώσεις στους Δημόσιους Υπαλλήλους.

Η Ο.Κ.Ε. κρίνει ως ιδιαίτερα θετική τη σύσταση Αγροτικής Εστίας, προκειμένου να καλυφθούν, ως ένα βαθμό, οι ολοένα αυξανόμενες ανάγκες του αγροτικού πληθυσμού για ποιότητα ζωής, καλύτερη αξιο-

ποίηση του ελεύθερου χρόνου και προσωπική εξέλιξη.

Στο πλαίσιο της ανάγκης για συνολική προστασία του αγροτικού τομέα της χώρας, κρίνεται θετικά από την Ο.Κ.Ε. η συμμετοχή του κράτους στη χρηματοδότηση του Λ.Α.Ε., σε αντίθεση με τα ισχύοντα για τον Οργανισμό Εργατικής Εστίας που αντλεί πόρους αποκλειστικά από τους εργαζόμενους και εργοδότες, με ισόποση εισφορά, χωρίς καμία επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού καθώς ο Λ.Α.Ε. αναφέρεται σε ένα μεγάλο τμήμα του ελληνικού πληθυσμού που είναι ιδιαίτερα ευάλωτο και χρειάζεται την ιδιαίτερη στήριξη της Πολιτείας. Επιπλέον όμως, στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο συνολικός αριθμός των δικαιούχων κατά τα πρώτα χρόνια θα είναι πολύ μεγαλύτερος από τον αριθμό των ασφαλισμένων που θα υποχρεούνται στην καταβολή εισφορών. Ως εκ τούτου η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι πρέπει να υπάρξει μία

Ο κ. Γ. Γωνιωτάκης, Μέλος της Ολομέλειας της Ο.Κ.Ε.

πρώτη, πρόσθετη οικονομική ενίσχυση από τον κρατικό προϋπολογισμό, ικανή να στηρίζει τις ανάγκες του Λογαριασμού. Παράλληλα, η Γνώμη της Ο.Κ.Ε. συμφωνεί με την ένταξη λειτουργίας του νέου θεσμού στο πλαίσιο του ΟΓΑ, τουλάχιστον για την πρώτη φάση λειτουργίας του. Ωστόσο, ο στόχος θα πρέπει να είναι η αυτονόμηση του νέου θεσμού και η εξέλιξη του σε νομικό πρόσωπο με νομική, διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια.

Ως προς τα επιμέρους θέματα του νομοσχεδίου η Ο.Κ.Ε. προχωρεί στη διατύπωση των ακόλουθων παρατηρήσεων:

- Η Ο.Κ.Ε. κρίνει θετικό το γεγονός ότι στο παρόν Σχέδιο Νόμου επιχειρείται ο προσδιορισμός της έννοιας του κατά κύριο επάγγελμα αγρότη με αντικειμενικά κριτήρια. Ωστόσο, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι πρέπει να προωθείται η πολυαπασχόληση στον αγροτικό τομέα και επίσης να υπάρξει ένας ελαστικότερος ορισμός του "κατά κύριο επάγγελμα αγρότη" ειδικά σε περιοχές όπου η πολυαπασχόληση έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις λόγω του μικρού κλήρου και των χαμηλών αγροτικών εισοδημάτων. Για το λόγο αυτό, προτείνεται ο προσδιορισμός της έννοιας κύριου επαγγέλματος και με το κριτήριο του χρόνου εργασίας, εφόσον τουλάχιστον το 50% του συνολικού χρόνου εργασίας αφιερώνεται σε αγροτικές δραστηριότητες, όπως, εξάλλου, ισχύει ήδη σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 2520/1997 (άρθρο 1) και του Νόμου 2601/

1998 (άρθρο 13 παράγραφος 8).

- Σχετικά με τη ρύθμιση που αφορά τη διευθέτηση θεμάτων ΟΑΕΕ-ΟΓΑ και επιχειρεί το διαχωρισμό του πράγματι ή κυρίως ασκούμενου επαγγέλματος του αγρότη ή του επαγγελματία σε πόλεις, χωριά ή οικισμούς κάτω των 2000 κατοίκων και την ασφάλιση στο φορέα που ασφαλίζει την κατηγορία ή το κυρίως ασκούμενο επάγγελμα, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι θα πρέπει να αναφέρεται ρητά στο νόμο ότι εξαιρούνται από την υποχρεωτική ασφάλιση του ΟΑΕΕ οι αγρότες που έχουν ενταχθεί στα προγράμματα αγροτουρισμού. Το εισόδημα που αποκτούν οι αγρότες από δραστηριότητες αγροτουρισμού, θα πρέπει να λογίζεται ως αγροτικό και οι ίδιοι να εξακολουθούν να ασφαλιζονται στον ΟΓΑ.

- Επίσης, στη ρύθμιση που αφορά την ασφάλιση συμβάσεων έργου, θα πρέπει να διευκρινιστεί, ότι, η έννοια της διατύπωσης περιλαμβάνει, μόνον, τις αληθείς συμβάσεις έργου και ότι, συνεπώς, εξαιρούνται οι καταχρηστικές συμβάσεις έργου.

Τέλος, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει την αναγκαιότητα άμεσης μελλοντικής νομοθετικής ρύθμισης που να καθορίζει σαφώς τα πεδία εφαρμογής των αληθών συμβάσεων έργου, σε αντιδιαστολή προς τις συμβάσεις εργασίας.

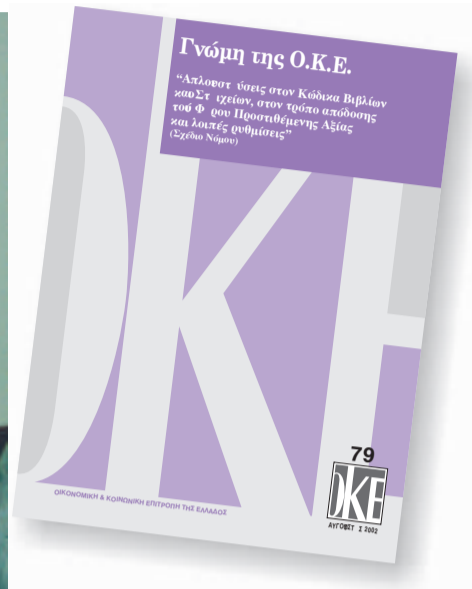
Έκφραση Γνώμης της Ο.Κ.Ε. επί του Σχεδίου Νόμου «Απλουστεύσεις στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, στον τρόπο απόδοσης του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και λοιπές ρυθμίσεις»

Συνήλθε την Παρασκευή, 30 Αυγούστου 2002, η Ολομέλεια της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ο.Κ.Ε.), προκειμένου να εκφράσει Γνώμη επί του Σχεδίου Νόμου «Απλουστεύσεις στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, στον τρόπο απόδοσης του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και λοιπές ρυθμίσεις» του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Στη συνεδρίαση παρέστη ο κ. Απόστολος Φωτιάδης, Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών.

Το υπό κρίση Σχέδιο Νόμου έχει σχετικά περιορισμένο, αλλά πάντως σημαντικό αντικείμενο και αφορά στην απλοποίηση και τον εξορθολογισμό των διαδικασιών και των εν γένει φορολογικών υποχρεώσεων και κυρώσεων. Είναι γεγονός ότι η φορολογική διαδικασία εξακολουθεί και σήμερα να είναι αφ' ενός περίπλοκη και αφ' ετέρου γραφειοκρατική. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα των προστίμων και των επιβαρύνσεων όπου, σε πολλές περιπτώσεις, συνυπάρχουν διατάξεις για το ίδιο θέμα με αποτέλεσμα, είτε να δημιουργούνται ερμηνευτικά προβλήματα, είτε να εφαρμόζονται σωρευτικά και να οδηγούν σε αδικαιολόγητη και ενίοτε εξοντωτική επιβάρυνση των φορολογουμένων.

Παράλληλα, οι διαδικασίες που προβλέπονται συνεπάγονται σημαντικό διοικητικό κόστος: τόσο ο χρόνος των φορολογουμένων, όσο και το ανθρώπινο δυναμικό των εφοριών, αναλώνονται σε διαδικασίες που θα

Ο Πρόεδρος της Ο.Κ.Ε. και ο κ. Α. Φωτιάδης, Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών

μπορούσαν κάλλιστα να καταργηθούν ή να συντομευθούν και να απλοποιηθούν με τη χρήση των τεχνολογικών δυνατοτήτων που προσφέρει σήμερα η τεχνολογία και ειδικότερα η γενικευμένη εφαρμογή του συστήματος TAXIS και του διαδικτύου.

Υπό το πρίσμα αυτό, το υπό κρίση Σχέδιο Νόμου αξιολογείται θετικά καθώς εμπεριέχει διατάξεις που μπορούν να περιορίσουν τα ανωτέρω φαινόμενα. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής διατάξεις:

α. Ο εξορθολογισμός και η αντικειμενικοποίηση των διατάξεων για την ανακρίβεια, την ανεπάρκεια και την απόρριψη των βιβλίων, καθώς και των διατάξεων για τα πρόστιμα. Και γενικότερα πάντως, αρκετές διατάξεις του Σχεδίου Νόμου διαπνέονται από ένα πνεύμα μείωσης του περιθωρίου υποκειμενικής ερμηνείας της νομοθεσίας από τις φορολογικές αρχές.

β. Κατάργηση σημαντικών φορολογικών διαδικαστικών υποχρεώσεων, όπως η θεώρηση ορισμένων βιβλίων και στοιχείων, η υποβολή μηδενικής ή πιστωτικής δήλωσης Φ.Π.Α. κ.λπ.

γ. Η αύξηση σε 3μηνη της περιодικότητας με την οποία θα πρέπει να υποβάλλονται οι δηλώσεις Φ.Π.Α.

Τέλος, στα θετικά σημεία του Σχεδίου Νόμου θα πρέπει να περιληφθεί και η διεύρυνση του ορισμού των επιτηδευματιών.

Η Ο.Κ.Ε. όμως οφείλει να επισημάνει ότι από το 1992, και παρά το ότι έχουν μεσολαβήσει πολλές και σημαντικές αλλαγές στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, δεν έχει υπάρξει νέα κωδικοποίηση.

Σχετικά, η Ο.Κ.Ε. προτείνει να υπάρξει πρόβλεψη στο υπό κρίση Σχέδιο Νόμου για έκδοση Π.Δ. κωδικοποίησης εντός δμήνου από την δημοσίευση του νόμου.

Παράλληλα, και δεδομένου ότι ήδη καταρτίζονται δύο ακόμη φορολογικά Σχέδια Νόμου, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει:

α. Τα βήματα απλοποίησης και κατάργησης διαδικαστικών υποχρεώσεων θα πρέπει να προχωρήσουν ακόμη παραπέρα περιλαμβάνοντας και άλλες κατηγορίες επιχειρήσεων ή διαδικασίες. Για να γίνει εφικτό αυτό, θα πρέπει να μεγιστοποιηθεί η εκμετάλλευση των δυνατοτήτων της σύγχρονης τεχνολογίας όπου έχουν σημειωθεί αρκετές καθυστερήσεις στο παρελθόν. Εξ άλλου, η αξιοποίηση τεχνολογίας θα διασφαλίσει και ότι η κατάργηση υφιστάμενων διαδικασιών και υποχρεώσεων να μη δημιουργήσει νέες δυνατότητες απόκρυψης φορολογητέας ύλης.

β. Την ανάγκη να υπάρχει διάρκεια στη φορολογική νομοθεσία και να αποφεύγονται οι συχνές αλλαγές. Φυσικά, οι οικονομικές, τεχνολογικές και δημοσιονομικές εξελίξεις μπορεί να δικαιολογούν κατά καιρούς νέες ρυθμίσεις, αλλά

αυτές θα πρέπει να γίνονται λελογισμένα και βέβαια χωρίς ανατροπή νόμιμων προσδοκιών από πλευράς των φορολογουμένων.

γ. Οι αλλαγές που σχεδιάζονται θα πρέπει να ακολουθούνται από πλήρη ενημέρωση, τόσο των εφοριακών υπαλλήλων, όσο και των φορολογουμένων. Στον τομέα αυτό υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις και έχουν παρατηρηθεί φαινόμενα άγνοιας των νομοθετικών εξελίξεων ακόμη και από τους υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών. Η πλήρης ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων πλευρών θα αποτελέσει και ένα πρώτο βήμα, που μαζί με την απλοποίηση της νομοθεσίας και τον περιορισμό του περιθωρίου υποκειμενικών ερμηνειών, θα οδηγήσει στην οικοδόμηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ φορολογουμένων και φορολογικών αρχών.

δ. Θα πρέπει να διασφαλισθεί η ταχύτητα στην απονομή της διοικητικής δικαιοσύνης καθώς οι φορολογικές υποθέσεις αφορούν κρίσιμα για τη βιωσιμότητα μιας επιχείρησης μεγέθη και θα πρέπει να εκκαθαρίζονται σύντομα.

ε. Είναι αναγκαίο να συνεχισθεί σε κάθε φορολογικό κλάδο η προσπάθεια περιορισμού της ευχέρειας υποκειμενικών ερμηνειών από πλευράς των φορολογικών αρχών.

Ο κ. Ε. Αυγητίδης, Μέλος της Ολομέλειας της Ο.Κ.Ε.

'Εκφραση Γνώμης Πρωτοβουλίας της Ο.Κ.Ε. επί του Ε.Π. του Γ' Κ.Π.Σ. «Αγροτική Ανάπτυξη- Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου 2000 - 2006»

Συνήλθε την Πέμπτη, 3 Οκτωβρίου 2002, η Ολομέλεια της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ο.Κ.Ε.), προκειμένου να εκφράσει Γνώμη Πρωτοβουλίας επί του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης «Αγροτική Ανάπτυξη και Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου 2000 - 2006».

Στη Γνώμη της η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι τόσο οι τρεις (3) στρατηγικοί στόχοι, όσο και οι ειδικοί στόχοι, που θέτει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη/Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου 2000-2006» που στοχεύουν στην προώθηση της ολοκληρωμένης αγροτικής ανάπτυξης και ανασυγκρότησης της υπαίθρου, κινούνται στη σωστή κατεύθυνση. Εντούτοις, εκφράζεται προβληματισμός σε σχέση με τη στρατηγική επίτευξης των στόχων και κυρίως σε σχέση με την ετοιμότητα και ικανότητα του Προγράμματος, να υλοποιήσει τα προτεινόμενα μέσα στα διαθέσιμα χρονικά περιθώρια. Ήδη κατά τα δύο πρώτα χρόνια υλοποίησης του Προγράμματος υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις στην έναρξη και εφαρμογή πολλών προγραμμάτων, με αποτέλεσμα να έχουν δημιουργηθεί αρρυθμίες και σημαντικά οικονομικά προβλήματα στον αγροτικό χώρο και τους αγρότες, κυρίως στους νέους. Επιπλέον, οι διαδικασίες υποβολής των αιτήσεων μέχρι την τελική τους έγκριση είναι ιδιαίτερα πολύπλοκες και δημιουργούν καθυστερήσεις στην απορρόφηση των κοινοτικών πόρων, αλλά και επιβράδυνση της αναμενόμενης ανάπτυξης της αγροτικής υπαίθρου.

Επιπλέον, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι οι κοινοτικοί πόροι που διατίθενται είναι πολύ περιορισμένοι σε σχέση με τις πραγματικά αναγκαίες ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στην ύπαιθρο και την αγροτική οικονομία. Οι πιστώσεις του Γ' Κ.Π.Σ. για τον αγροτικό τομέα είναι μειωμένες σε σχέση με το προηγούμενο Κ.Π.Σ. Εξάλλου, η Ο.Κ.Ε.

Ο κ. Β. Ξενάκης, Μέλος της Ολομέλειας της Ο.Κ.Ε.

Το Προεδρείο και ο Γενικός Γραμματέας της Ο.Κ.Ε.

είχε προτείνει στο παρελθόν ότι η χώρα μας έπρεπε να προσπαθήσει να δεσμεύσει, τουλάχιστον, το 20% του Γ' Κ.Π.Σ. για τον αγροτικό τομέα για να υπάρχουν ρεαλιστικές προοπτικές υλοποίησης της ολοκληρωμένης αγροτικής ανάπτυξης. Ως εκ τούτου, εκφράζεται προβληματισμός σχετικά με την επάρκεια των πιστώσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη/Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου 2000 - 2006».

Επίσης, τονίζεται ότι βάσει των νέων Κανονισμών περί επιστροφής των κοινοτικών κονδυλίων που δεν απορροφούνται εγκαίρως, είναι ορατός ο κίνδυνος απώλειας κοινοτικών πόρων. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι το Γ' Κ.Π.Σ., ανεξάρτητα αν είναι το τελευταίο πακέτο στήριξης ή όχι, αποτελεί - ιδιαίτερα για τον αγροτικό τομέα - τη μεγάλη ευκαιρία της χώρας για οικονομική και κοινωνική σύγκλιση και συνοχή. Η επικείμενη, χωρίς προηγούμενο, διεύρυνση, αλλάζει σημαντικά τα δεδομένα στον πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό χάρτη της Ε.Ε. Κατά συνέπεια, η Ο.Κ.Ε. επιστά την προσοχή των αρμοδίων για την αποτελεσματικότητα των πόρων του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και γενικότερα του Γ' Κ.Π.Σ. Επομένως, πρέπει να καταβληθεί το μέγιστο των προσπαθειών έτσι ώστε να απορροφηθούν όλοι οι διαθέσιμοι πόροι και να υπάρξει αποτελεσματική χρήση των πόρων, στην κατεύθυνση των διαρθρωτικών αλλαγών στον αγροτικό τομέα.

Επίσης, στη Γνώμη της Ο.Κ.Ε. περιλαμβάνονται επισημάνσεις ως προς τους επιμέρους τομείς παρέμβασης του Επιχειρησιακού Προγράμματος και διατυπώνονται κάποιες γενικότερες προτάσεις πολιτικής για τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης.

Η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι η διαρθρωτική πολιτική στον αγροτικό τομέα και η ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου πρέπει να δημιουργεί ισορροπία μεταξύ των παραγωγών, των τομέων και των περιοχών, με την προώθηση ενός πακέτου μέτρων, τα οποία αφενός θα σέβονται τις αρχές της Κ.Α.Π. και αφετέρου θα παρέχουν σε όλους τους αγρότες τη δυνατότητα να αποκτήσουν ένα ικανοποιητικό εισόδημα. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί διαμέσου της εφαρμογής διαρθρωτικών πολιτικών που βρίσκονται σε πλήρη αλληλεξάρτηση και συνοχή με την πολιτική τιμών και αγορών. Κατά την άποψη της Ο.Κ.Ε. οι δύο πλώνες της Κ.Α.Π. (Αγορές και Ανάπτυξη της Υπαίθρου) είναι συμπληρωματικοί και δεν πρέπει να υποκαθιστά ο ένας τον άλλο.

Επιπλέον, τονίζεται στη Γνώμη της Ο.Κ.Ε. ότι όσο αναγκαία είναι η προσπάθεια για την ανταγωνιστικότητα στη γεωργία, εξίσου σημαντική είναι η εξασφάλιση μηχανισμών προστασίας για τους αγρότες, ώστε να παραμείνει ζωντανή η ύπαιθρος και οι τοπικές κοινωνίες. Απαραίτητη λοιπόν είναι μία δέσμη μέτρων που αφενός θα εξασφαλίζουν την επίτευξη σημαντικών εμπορικών ροών για τα αγροτικά προϊόντα και αφετέρου θα διασφαλίζουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης για τους αγρότες και σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης στην ύπαιθρο. Η εξασφάλιση εισοδηματικής σταθερότητας και μηχανισμών προστασίας έχει ιδιαίτερη σημασία για τους μικρούς παραγωγούς και για τους παραγωγούς που δραστηριοποιούνται σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές. Πρέπει να είναι σαφές ότι οι παραδοσιακοί μηχανισμοί στήριξης έχουν επίσης συμβάλει στην παροχή ωφελειών για την ύπαιθρο και το περιβάλλον αφού επέτρεψαν τη διατήρηση της

γεωργικής δραστηριότητας και τη συγκράτηση του πληθυσμού.

Επίσης, η Ο.Κ.Ε. προτείνει ότι κατά την εφαρμογή του Γ' Κ.Π.Σ. και του συγκεκριμένου Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη και Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου», στην κατεύθυνση της αντιμετώπισης της ανεργίας και προώθησης της απασχόλησης, η δημιουργία θέσεων απασχόλησης να αποτελεί κριτήριο για την ένταξη των προτεινόμενων έργων, μέσω της καθιέρωσης ενός συστήματος μέτρησης των θέσεων αυτών και η επιλεξιμότητα ή όχι των έργων για χρηματοδότηση να γίνεται με βάση το κριτήριο αυτό. Για κάθε ενισχυόμενη δράση θα πρέπει να υπάρχει ποσοτική αξιολόγηση της επίδρασης που θα έχει στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, με έμφαση στις μόνιμες και πλήρους απασχόλησης θέσεις.

Τέλος, στη Γνώμη της Ο.Κ.Ε. τονίζεται ότι η διαιωνιζόμενη και επιδεινούμενη διαχρονικά καχεξία του πρωτογενούς τομέα, ιδίως του τομέα φυτικής και ζωικής παραγωγής και η μείωση της ανταγωνιστικότητας οδηγεί στην ανάγκη της ριζικής αναθεώρησης του θεσμικού πλαισίου σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο. Θεωρεί ότι όσο οι απαρχαιωμένες δομές του κρατικού μηχανισμού και των ποικίλων οργανισμών δημοσίου χαρακτήρα παραμένουν ουσιαστικά αμετάβλητες επί σειρά δεκαετιών, δεν μπορούμε να αισιοδοξούμε ότι τα πάσης φύσης μέσα που τίθενται στη διάθεση της αγροτικής οικονομίας, μπορούν να αναστρέψουν την αρνητική ροπή όλων των κοινωνικο-οικονομικών παραμέτρων της υπαίθρου. Ως εκ τούτου, προτείνεται η εκπόνηση σχετικής μελέτης που θα αναλύσει και θα επανατοποθετήσει τις θεσμικές ρυθμίσεις, στα πλαίσια του Γ' Κ.Π.Σ. και της Κ.Α.Π.

'Εκφραση Γνώμης της Ο.Κ.Ε. επί του Σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος «Ρυθμίσεις για τους εργαζομένους με Συμβάσεις Ορισμένου Χρόνου»

Το Προεδρείο της Ο.Κ.Ε., η κα Ι. Πανοπούλου, Γενική Γραμματέας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο Γενικός Γραμματέας της Ο.Κ.Ε.

Συνήλθε την Πέμπτη, 3 Οκτωβρίου 2002, η Ολομέλεια της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ο.Κ.Ε.), προκειμένου να εκφράσει Γνώμη επί του Σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος «Ρυθμίσεις για τους εργαζομένους με Συμβάσεις Ορισμένου Χρόνου» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Στη συνεδρίαση παρέστη η κα Ιωάννα Πανοπούλου, Γενική Γραμματέας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

1. Σκοπός του Προεδρικού Διατάγματος «Ρυθμίσεις για τις Συμβάσεις ή Σχέσεις Εργασίας Ορισμένου Χρόνου» είναι η εναρμόνιση του ελληνικού δικαίου με την κοινοτική οδηγία 1999/70/ΕΚ. Η οδηγία αυτή εξεδόθη για την υλοποίηση της ευρωπαϊκής Συμφωνίας πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου που συνήφθη στις 18 Μαρτίου 1999 μεταξύ των διεπαγγελματικών οργανώσεων γενικού επιπέδου, δηλαδή της Ένωσης των Συνομοσπονδιών της Βιομηχανίας και των Εργοδοτών της Ευρώπης (UNICE), του Ευρωπαϊκού Κέντρου Δημοσίων Επιχειρήσεων (CEEP) και της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Συνδικάτων (CES).

2. Η Ο.Κ.Ε. ευθυγραμμίζεται με το περιεχόμενο της Συμφωνίας για τις

συμβάσεις ορισμένου χρόνου και υπογραμμίζει ότι σηματοδοτεί την επίτευξη της αναγκαίας ισορροπίας μεταξύ ευελιξίας ως προς τη διάρκεια της εργασίας και ασφάλειας για τους εργαζομένους, ενώ εγγυάται ότι το ίδιο βάρος δίνεται στα δικαιώματα των εργαζομένων και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

Για τον παραπάνω λόγο η Ο.Κ.Ε. πιστεύει ότι η αξιολόγηση του υπό κρίση Π.Δ. πρέπει να γίνει από τη σκοπιά της συμβατότητάς του με το πνεύμα και το γράμμα της κοινοτικής οδηγίας 1999/70/ΕΚ, λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη ότι η ίδια η Οδηγία, βάσει της αρχής της επικουρικότητας, αναγνωρίζει ότι για τις λεπτομέρειες της εφαρμογής της πρέπει να συνεκτιμηθούν τα πραγματικά στοιχεία των συγκεκριμένων εθνικών ιδιαιτεροτήτων.

3. Η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι τα επτά από τα οκτώ άρθρα του Π.Δ., με εξαίρεση το άρθρο 5 που αφορά στην αποφυγή καταστρατηγήσεων, δεν αποκλίνουν από την οδηγία που υλοποιεί τη Συμφωνία πλαίσιο.

4. Ως προς το άρθρο 5 του Σχεδίου Π.Δ., η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι όπως είναι διατυπωμένο σε ορισμένα σημεία του, δεν εξυπηρετεί πλήρως το δεύτερο στόχο της κοινοτικής οδηγίας-Συμφωνίας που είναι η καθιέρωση ενός

πλαίσιο για την αποτροπή της κατάχρησης που προκαλείται από την προσφυγή σε διαδοχικές συμβάσεις ή σχέσεις ορισμένου χρόνου.

Η Ο.Κ.Ε. κρίνει θετικά την προσπάθεια συγκεκριμενοποίησης των προϋποθέσεων βάσει των οποίων θα κρίνεται το επιτρεπτό των διαδοχικών συμβάσεων ορισμένου χρόνου. Με αυτό τον τρόπο ενοείται η ασφάλεια δικαίου γιατί αίρεται η αοριστία που δημιούργησε η περιπτωσιολογική και χωρίς ενιαίο τρόπο νομολογιακή ερμηνεία της γενικής ρήτρας της διάταξης 8 παρ. 3 του νόμου 2112/1920 που ισχύει σήμερα.

Στο πλαίσιο της παραπάνω παρατήρησης, η Ο.Κ.Ε. συμφωνεί με τη διατύπωση της παρ. 1Α του άρθρου 5 από το σημείο «αν δικαιολογείται από τη μορφή, το είδος ή τη δραστηριότητα του εργοδότη ή της επιχείρησης» και μέχρι του σημείου «...αν γίνεται για την πραγματοποίηση συγκεκριμένου έργου ή προγράμματος ή συνδέεται με συγκεκριμένο γεγονός». Η Ο.Κ.Ε. συμφωνεί, επίσης, με τη διατήρηση της πρώτης πρότασης της παρ. 1Β «Σε τομείς δραστηριότητας που δικαιολογείται λόγω της φύσης τους και του χαρακτήρα της απασχόλησης σε αυτούς». Θεωρεί ότι οι διατυπώσεις αυτές είναι επαρκείς από μόνες τους για να δικαιολογήσουν την έννοια του πραγματικού λόγου που επιβάλλει την απεριόριστη ανανέωση και επομένως τα υπόλοιπα τμήματα τόσο της παρ. 1Α όσο και της παρ. 1Β θα πρέπει να απαλειφθούν.

Οι υπόλοιπες - πλην του τμήματος που προτείνεται να διατηρηθεί περιπτώσεις της παρ. 1Α- πρέπει να απαλειφθούν είτε γιατί είναι περιττές και καλύπτονται από τα δύο πρώτα εδάφια (π.χ. «αν η ανάγκη της εκμετάλλευσης για παροχή εργασίας υφίσταται μόνο προσωρινά», «αν πρόκειται για απασχολήσεις εποχικού χαρακτήρα ή για κάλυψη εποχιακών αναγκών»), είτε είναι αντίθετες με το γράμμα της κοινοτικής οδηγίας (π.χ. «αν πρόκειται για θέσεις εργασίας του δημοσιονομικού δικαίου...» ή «αν ο εργαζόμενος

αμείβεται από πιστώσεις του προϋπολογισμού...»), αφού εισάγουν εξαιρέσεις για το δημόσιο τομέα που δεν προβλέπονται σε καμία περίπτωση από την ίδια την οδηγία.

Ούτε όμως η περιπτωσιολογία της παρ. 1 Β που αναφέρεται σε τομείς δραστηριότητας, όπου δήθεν δικαιολογείται από τη φύση τους και το χαρακτήρα της απασχόλησης σε αυτούς η απεριόριστη ανανέωση των συμβάσεων ορισμένου χρόνου, δικαιολογείται από το γράμμα και το πνεύμα της οδηγίας. Οι τομείς αυτοί καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα σύγχρονων υπηρεσιών όπου δεν υφίσταται κάποια ιδιαιτερότητα συνθηκών που να δικαιολογεί αντικειμενικά την εξαίρεσή τους από την προστασία που παρέχει το άρθρο 5 από την κατάχρηση κατά τη σύναψη συμβάσεων ορισμένου χρόνου. Εάν μεν δημιουργούνται περιστασιακά ειδικές ανάγκες στους τομείς αυτούς, εμπίπτουν στο περιεχόμενο των δύο πρώτων εδαφίων της παρ. 1Α του άρθρου 5 που άλλωστε έχουν ενδεικτικό περιεχόμενο. Δεν είναι δυνατόν όμως να χαρακτηρίζονται αυθαίρετα ολόκληροι τομείς ως τομείς που δικαιολογούν μόνιμα τη σύναψη απεριόριστων διαδοχικών συμβάσεων ορισμένου χρόνου, γιατί αυτό υποδηλώνει πάγιες και διαρκείς ανάγκες που απαιτούν προσλήψεις προσωπικού με συμβάσεις αορίστου χρόνου.

5. Τέλος, σε ότι αφορά την παρ. 6 του άρθρου 5, που αναφέρεται στο χρόνο ισχύος των διατάξεων του συγκεκριμένου άρθρου, διατυπώθηκαν δύο απόψεις.

Α' Αποψη: Συμφωνεί με την υπάρχουσα διατύπωση του Σχεδίου Π.Δ.

Β' Αποψη: Προτείνει την απόληψη της, με το αιτιολογικό ότι οι ρυθμίσεις του Π.Δ. πρέπει να καταλαμβάνουν και τους ήδη απασχολούμενους με σύμβαση/σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου, αφού εάν πράγματι υπάρχει καταστρατήγηση, αυτή υπήρχε και πριν την έκδοση του Π.Δ. και πρέπει να θεραπευθεί.

Οι κ.κ. Ν. Αναλότης και Σ. Λαιμός, Μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ο.Κ.Ε.

Έκφραση Γνώμης της Ο.Κ.Ε. επί του Σχεδίου Νόμου «Απλουστεύσεις και Βελτιώσεις στη Φορολογία Εισοδήματος και Κεφαλαίου και άλλες διατάξεις»

Ο κ. Χ. Κεφάλας, Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής, το Προεδρείο της Ο.Κ.Ε. και ο κ. Α. Φωτιάδης, Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών

Συνήλθε την Παρασκευή, 8 Νοεμβρίου 2002, η Ολομέλεια της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ελλάδος (Ο.Κ.Ε.), προκειμένου να εκφράσει Γνώμη επί του Σχεδίου Νόμου «Απλουστεύσεις και Βελτιώσεις στη Φορολογία Εισοδήματος και Κεφαλαίου και άλλες διατάξεις» του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Στη Συνεδρίαση παρέστη και έλαβε το λόγο ο Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Απόστολος Φωτιάδης.

Μετά από σχετική συζήτηση, η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε. ενέκρινε Γνώμη, τα κύρια σημεία της οποίας έχουν ως εξής:

Το υπό κρίση Σχέδιο Νόμου αφορά κατά βάση τρία βασικά θέματα: τη φορολογία εισοδήματος, τη φορολογία κεφαλαίου καθώς επίσης και το ειδικότερο θέμα μέσα στη φορολογία κεφαλαίου της φορολόγησης των ακινήτων ιδιοκτησίας εξωχώριων εταιρειών. Η Γενική Αξιολόγηση που ακολουθεί θα αρθρωθεί ξεχωριστά για καθένα από τα παραπάνω ζητήματα:

α. Φορολογία εισοδήματος: Με τις διατάξεις αυτές αυξάνεται το αφορολόγητο όριο και περιορίζονται σε τρία τα μισθολογικά κλιμάκια με αντίστοιχους φορολογικούς συντελεστές το 15%, το 30% και το 40%.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί τις μεταβολές αυτές θετικές, καθώς εναρμονίζονται με ορισμένους από τους ανωτέρω αναφερθέντες στόχους. Ιδιαίτερα επισημαίνει τις ακόλουθες διατάξεις:

- αύξηση του αφορολόγητου ορίου,
- καθιέρωση του λογιστικού τρόπου υπολογισμού των κερδών για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' Κατηγορίας με την αντίστοιχη κατάργηση του μοναδικού συντελεστή προσδιορισμού των κερδών, καθώς και δυνατότητα μεταφοράς των ζημιών σε επόμενα έτη (βλ. όμως κατωτέρω ειδικότερη παρατήρηση για τον αριθμό των ετών),
- μείωση φορολογικών κλιμακίων,
- μείωση της φορολογίας για όλες τις κατηγορίες εισοδήματος.

Στα αρνητικά σημεία του Σχεδίου Νόμου θα πρέπει να σημειωθεί η έλλειψη ανταπόκρισης στις ανάγκες άσκησης, μέσω της φορολογίας, μιας συνεπούς δημογραφικής πολιτικής. Συγκεκριμένα, σε αρκετές διατάξεις που αφορούν σε μειώσεις/εκπτώσεις εισοδήματος/φόρου, τα προβλεπόμενα ποσά αφορούν σωρευτικά και τους δύο συζύγους και δεν αυξάνονται ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων. Τέτοιες περιπτώσεις είναι π.χ. οι δαπάνες για δαπάνες ιατρο-φαρμακευτικής περίθαλψης, ασφάλιστρα ζωής. Η μη διαφοροποίηση αυτών των διατάξεων ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση του φορολογούμενου, έρχεται σε αντίθεση με τις επιταγές της κοινωνικής δικαιοσύνης, αλλά και την ανάγκη άσκησης δημογραφικής πολιτικής μέσα και από τη φορολογία εισοδήματος.

Πέραν αυτών όμως, και σε ένα γενικότερο επίπεδο, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι η φορολογία στη χώρα μας εξακολουθεί να εμφανίζει δύο πάγια αρνητικά χαρακτηριστικά που δεν έχει καταστεί εφικτό ακόμη να αναιρεθούν, παρά τις αλληπάλληλες νομοθετικές μεταβολές, αλλά και αναδιαρθρώσεις του ελεγκτικού μηχανισμού:

- Παραμένει σημαντική η έκταση της φοροδιαφυγής, γεγονός που έχει πολλαπλές επιπτώσεις, όπως ο περιορισμός των διαθέσιμων πόρων για άσκηση της κρατικής πολιτικής, η επιπλέον επιβάρυνση όσων δεν έχουν τη δυνατότητα να φοροδιαφύγουν, η δημιουργία μιας περίπλοκης φορολογικής νομοθεσίας και διαδικασίας στην προσπάθεια πάταξης της

φοροδιαφυγής κ.ά.

- Εξ αιτίας κυρίως του παραπάνω φαινομένου και της μη επαρκούς διεύρυνσης της φορολογικής βάσης, η αναλογία άμεσων και έμμεσων φόρων παραμένει δυσμενής υπέρ των δεύτερων, που από τη φύση τους δεν διαφοροποιούνται ανάλογα με τη φοροδοτική ικανότητα των πολιτών. Συγκεκριμένα, το 2000 η αναλογία ήταν 57,6%-42,4% ενώ και το 2001 και το 2002, σύμφωνα με τις υπάρχουσες εκτιμήσεις δεν μεταβλήθηκε σημαντικά (59%-41% και 58,6%-41,4% αντίστοιχα).

β. Φορολογία κεφαλαίου: Με ανάλογο σκεπτικό, η Ο.Κ.Ε. κρίνει θετικά μία σειρά από διατάξεις που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για τη φορολόγηση κεφαλαίου και ειδικότερα:

- Τη σημαντική αύξηση των αφορολόγητων ορίων για την κτήση πρώτης κατοικίας λόγω κληρονομιάς, δωρεάς ή γονικής παροχής και τη διευκόλυνση της χορήγησης νέας απαλλαγής σε περίπτωση που συντρέχουν ορισμένοι αντικειμενικοί λόγοι.
- Τη θέσπιση συγκεκριμένων συντελεστών για την κατ' αποκοπή φορολόγηση των μετοχών και λοιπών τίτλων που μεταβιβάζονται αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής, καθώς και την πρόβλεψη ευνοϊκότερης μεταχείρισης σε περίπτωση που επέλθει σημαντική μείωση (50%) της αξίας των μετοχών μέσα στην προθεσμία υποβολής της σχετικής δήλωσης.
- Τη ρύθμιση με την οποία επιτυγχάνεται ακριβέστερος προσδιορισμός της αξίας κληρονομιών επίπλων (1/30 επί της αξίας των κτισμάτων και όχι επί της αξίας της όλης περιουσίας όπως γινόταν μέχρι τώρα).
- Την απαλλαγή από τη φορολογία της κληρονομιάς που περιέρχεται σε γονείς από το θάνατο τέκνου τους. Η ρύθμιση αυτή επιβάλλεται πράγματι από ανθρωπιστικούς λόγους και κρίνεται ιδιαίτερα θετική.

γ. Φορολόγηση των ακινήτων των εξωχώριων εταιριών: Η σχετική ρύθμιση αντανακλά το εντεινόμενο σε κοινοτικό, αλλά και παγκόσμιο επίπεδο, ενδιαφέρον για την ουσιαστικότερη φορολογική μεταχείριση των εταιρειών αυτών. Εξ άλλου, στη χώρα μας είναι γνωστό ότι ο θεσμός αυτός έχει γίνει αντικείμενο κατάχρησης από φυσικά πρόσωπα που επιθυμούν με τον τρόπο αυτό να αποφύγουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις.

Η φορολογική μεταχείριση της ακίνητης περιουσίας αυτών των εταιρειών, έτσι όπως αποτυπώνεται στο άρθρο 15 κρίνεται θετικά.

Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να επισημανθεί η ανάγκη ενίσχυσης του ελεγκτικού μηχανισμού που ασχολείται με τα θέματα αυτά, καθώς και η εντατικοποίηση της συνεργασίας με τις άλλες κοινοτικές χώρες στον τομέα της ανταλλαγής πληροφοριών.

δ. Λοιπές διατάξεις: Από τις λοιπές διατάξεις, κρίνεται θετικά η κατάργηση της επιβολής Φ.Π.Α. επί των τόκων υπερημερίας. Η κατάργηση αυτή αποτελεί μέτρο κοινωνικής δικαιοσύνης, καθώς η φορολόγηση αυτή επιβάρυνε ακόμη περισσότερο ένα πρόσωπο που έτσι και αλλιώς ήταν σε δυσχερή θέση (το γεγονός της καταβολής τόκων υπερημερίας υποδηλώνει από μόνο του ληξιπρόθεσμες οφειλές).

Τέλος, θετικά κρίνεται και η κατάργηση του τέλους χαρτοσήμου επί της καταβολής ασφαλιστικής αποζημίωσης. Η αποζημίωση καταβάλλεται μετά από κάποιο οικονομικά επώδυνο για τον αποζημιούμενο γεγονός και δεν είναι ορθό να γίνεται φορολόγηση επί ποσού δεν τον καθιστά πλουσιότερο αλλά απλώς αποκαθιστά μία ζημία.

Συνήλθε την Τρίτη, 3 Δεκεμβρίου 2002, η Ολομέλεια της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ο.Κ.Ε.), προκειμένου να εκφράσει Γνώμη επί του Σχεδίου Νόμου «Μητρώα Μελετητών, Ανάθεση και Εκπόνηση Μελετών και παροχή Συναφών Υπηρεσιών» του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Στη Συνεδρίαση παρέστη ο κ. Αναστάσιος Μπάνος, Νομικός Σύμβουλος του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Η Ο.Κ.Ε. κρίνει αναγκαία τη νομοθετική προσπάθεια αντικατάστασης του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου στο χώρο των μελετών και συμφωνεί με τους περιγραφόμενους στην εισηγητική έκθεση στόχους του υπό συζήτηση Σχεδίου Νόμου για προσαρμογή στις νέες συνθήκες και δεδομένα που διαμορφώνονται στην αγορά και δημιουργία ενός νέου, αποτελεσματικότερου θεσμικού περιβάλλοντος για την παραγωγή δημοσίων έργων.

Παράλληλα, η Ο.Κ.Ε. αναγνωρίζει το ότι στο εν λόγω Σχέδιο Νόμου γίνεται σημαντική προσπάθεια κάλυψης ορισμένων θεσμικών κενών που είχαν παρατηρηθεί στο παρελθόν (π.χ. τεχνικοί σύμβουλοι, λοιπές υπηρεσίες) και δημιουργούσαν δυσκολίες και τριβές στην ομαλή εξέλιξη των έργων στη χώρα.

Επίσης, η ρύθμιση ορισμένων θεσμικών «εργαλείων», όπως οι προγραμματικές συμβάσεις, μπορεί να έχει θετική συμβολή στον τομέα της μελέτης δημοσίων έργων σε συγκεκριμένες περιπτώσεις δημοσίων φορέων.

Ταυτόχρονα όμως, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι ο νομοθέτης οφείλει να λάβει υπ' όψιν του μία σειρά από παραμέτρους που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της εισηγητικής έκθεσης, αλλά και για να αποκτήσει η νομοθετική αυτή πρωτοβουλία μία στρατηγική προοπτική. Ειδικότερα:

α. Η παρουσία ισχυρής δημόσιας διοίκησης: Θα πρέπει να διασφαλίζεται τόσο από το Σχέδιο Νόμου, όσο και τη συγκεκριμένη διοικητική πρακτική στον τομέα των δημοσίων έργων (περιλαμβανομένου του ειδικότερου τομέα των μελετών). Η διοίκηση θα πρέπει να είναι σε θέση να προγραμματίζει, να συντονίζει, να επιβλέπει και να ελέγχει. Στο υπό κρίση Σχέδιο Νόμου δεν λαμβάνεται μέριμνα για την ποιοτική αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης στον τομέα αυτό, τόσο ως προς την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, όσο και ως προς τη βελτίωση του διοικητικού και επιστημονικού στελεχικού δυναμικού της. Χωρίς την ποιοτική αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης και των υπηρεσιών προετοιμασίας και ελέγχου μιας προκήρυξης, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στο τεράστιο έργο που καλείται να επιτελέσει τα προσεχρή χρόνια, θα συνεχίζει να υφίσταται το σημερινό στρεβλό και αναποτελεσματικό περιβάλλον, παρότι τις θετικές παρεμβάσεις του Σχεδίου Νόμου.

Έκφραση Γνώμης της Ο.Κ.Ε. επί του Σχεδίου Νόμου «Μητρώα Μελετητών, Ανάθεση και Εκπόνηση Μελετών και παροχή Συναφών Υπηρεσιών»

β. Περαιτέρω διασφάλιση διαφανών διαδικασιών: Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στη σαφήνεια των κριτηρίων βαθμολόγησης, καθώς και στη διαδικασία βαθμολόγησης.

Πέραν αυτού, προβλήματα διαφάνειας τίθενται εκ των πραγμάτων στη μέθοδο της απευθείας ανάθεσης. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι η δυνατότητα απευθείας ανάθεσης θα πρέπει να προβλέπεται μόνο για την ικανοποίηση «άμεσων αναγκών» και ταυτόχρονα θα πρέπει να προβλέπεται μέθοδος δημοσιοποίησης της πρόθεσης για απευθείας ανάθεση, ώστε να μπορεί να εκδηλώσει ενδιαφέρον κάθε ενδιαφερόμενος και στη συνέχεια να επιλέξει ο φορέας.

Επίσης, δεν φαίνεται να αντιμετωπίζεται επαρκώς η κατάτμηση του μελετητικού αντικειμένου, ώστε να αποφεύγεται η μέθοδος της αποφυγής της υποβολής οικονομικής προφοράς, αφού η θέσπιση του ανώτατου ορίου απευθείας ανάθεσης χρειάζεται μεγάλη προσοχή και κυρίως μηχανισμούς αποφυγής στρεβλώσεων και φαινομένων κερματισμού για απευθείας ανάθεσεις.

γ. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και διασφάλιση ίσης μεταχείρισης και υγιούς ανταγωνισμού: Θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μελετητικών επιχειρήσεων προκειμένου να σταθούν με αξιώσεις, τόσο στα εθνικά δημόσια έργα, όσο και στο εξωτερικό. Θα πρέπει να δοθούν κίνητρα για τη δημιουργία επιχειρήσεων ικανού μεγέθους, προκειμένου να παρέχουν υπηρεσίες σε μεγάλα έργα. Από την άλλη μεριά, θα πρέπει να διασφαλισθούν συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού μέσα στις οποίες θα μπορούν να δράσουν μικρές και ευέλικτες επιχειρηματικές μονάδες.

δ. Έμφαση στην ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών: Η αποσύνδεση της αμοιβής από τον προϋπολογισμό του έργου, μέτρο που λαμβάνεται με σαφή και κατανοητό στόχο, ενέχει, όμως, ένα σημαντικό κίνδυνο: η αποσύνδεση του προϋπολογισμού από την αμοιβή, στην περίπτωση που δεν θα υφίσταται παράλληλα άλλος τρόπος επαρκούς προσδιορισμού της, είναι πιθανόν να μη συμβάλλει στη βελτίωση των συνθηκών ανταγωνισμού, αλλά αντιθέτως να δημιουργήσει νέες και σοβαρότερες στρεβλώσεις στην αγορά, οδηγώντας σε ανεξέλεγκτες μειοδοσίες. Για την αποφυγή τέτοιων φαινομένων, όπου η διαδικασία της μειοδοσίας στις μελέτες ενδεχομένως θα αποβεί σε βάρος της ποιότητας τους, θα πρέπει να εισαχθεί μέθοδος αποφυγής των υψηλών και ανεξέλεγκτων εκπτώσεων.

ε. Εκσυγχρονισμός του κώδικα προδιαγραφών και αμοιβών: Οι υφιστάμενες προβλέψεις στον τομέα αυτό έχουν ξεπεραστεί προ πολλού από τις εξελίξεις της αγοράς και θα πρέπει το ΥΠΕΧΩΔΕ, σε διάλογο και συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς, να μεριμνήσει για την επικαιροποίηση και τον εν γένει εκσυγχρονισμό των κειμένων διατάξεων. Μία τέτοια εξέλιξη είναι απαραίτητη προκειμένου να οδηγηθούμε σε μία σύνδεση των αμοιβών που θα προβλέπονται στους νέους ορθολογικοποιημένους κώδικες με ένα υγιές σύστημα οικονομικής προσφοράς ως κατώτατων ορίων της, κάτι το οποίο επιτρέπεται και από την κοινοτική νομοθεσία.

Επιπλέον, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει την αναγκαιότητα παρεμβάσεων για τη διασφάλιση της ποιότητας του μελετητικού δυναμικού. Στο παρόν Σχέδιο Νόμου δεν περιλαμβάνονται ρυθμίσεις στην κατεύθυνση της εκκαθάρισης του μητρώου μελετητών, στο οποίο θα πρέπει να εγγράφονται όλοι όσοι παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το Σχέδιο Νόμου. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι πρόκειται για ένα θέμα το οποίο θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο διαλόγου μεταξύ Πολιτείας και εμπλεκόμενων φορέων ώστε να αναζητηθούν αποτελεσματικές λύσεις. Στο διάλογο αυτό, θα πρέπει να τεθεί το θέμα της ανάθεσης στο Τ.Ε.Ε. της αρμοδιότητας τήρησης Μητρώου, με ταυτόχρονη αναβάθμιση και ουσια-

στικοποίηση της αρμοδιότητας αυτής, μέσα από τον ουσιαστικό έλεγχο των προσόντων όσων εγγράφονται στο Μητρώο και της διαπίστωσης εάν ασκείται πραγματική ή εικονική μελετητική δραστηριότητα.

Τέλος, ένα ζήτημα που επίσης σχετίζεται με την ποιότητα του μελετητικού δυναμικού είναι ο ουσιαστικός έλεγχος της αξιοπιστίας και η διαπίστωση των προβαλλόμενων προσόντων των ξένων μελετητικών επιχειρήσεων. Το θέμα είναι πολύπλευρο καθώς άπτεται και πτυχών της κοινοτικής νομοθεσίας, αλλά σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να αντιμετωπισθεί με διάλογο σε εθνικό επίπεδο, αλλά ίσως και με λήψη σχετικών πρωτοβουλιών σε κοινοτικό επίπεδο.

Ο κ. Χ. Σπύρτζης, Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ο.Κ.Ε.

Έκφραση Γνώμης Πρωτοβουλίας της Ο.Κ.Ε. με θέμα «Η Διαχείριση των Υδατικών Πόρων»

Συνήλθε την Τρίτη, 3 Δεκεμβρίου 2002, η Ολομέλεια της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ο.Κ.Ε.), προκειμένου να εκφράσει Γνώμη Πρωτοβουλίας με θέμα «Η Διαχείριση των Υδατικών Πόρων».

Ένα από τα μεγαλύτερα περιβαλλοντικά προβλήματα στην Ελλάδα σήμερα είναι το πρόβλημα του νερού και της διαχείρισής του. Μία σειρά από ειδικές συνθήκες που σχετίζονται με το κλίμα, την γεωμορφολογία και την ανάπτυξη της χώρας έχουν γίνει η αιτία για σοβαρές και συχνά μη αναστρέψιμες καταστάσεις εξάντλησης των υδατικών αποθεμάτων, που αγγίζουν σήμερα τα όρια της οικολογικής καταστροφής.

Επίσης, η απουσία αποτελεσματικής πολιτικής για τη διαχείριση των υδατικών πόρων έχει κάνει φανερές τις επιπτώσεις της στο περιβάλλον και την ανάπτυξη σε πολλές περιοχές της χώρας τα τελευταία χρόνια, έχοντας συσσωρεύσει προβλήματα και αδιέξοδα, με οικολογικές, οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες.

Ο κ. Α. Κυριαζής, Αντιπρόεδρος της Ο.Κ.Ε.

Για τον λόγο αυτό η Ο.Κ.Ε. προχώρησε στην έκδοση της παραπάνω Γνώμης Πρωτοβουλίας, εν όψει και της εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 60/2000, παίρνοντας υπ' όψιν το ευρωπαϊκό πλαίσιο αλλά και τις ιδιαιτερότητες της χώρας μας σε αυτόν τον τομέα.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί την ολοκληρωμένη διαχείριση των υδατικών πόρων ως αναγκαία και ικανή συνθήκη της αειφόρου ανάπτυξης και παραπέμπει στη συγκρότηση και εφαρμογή ολοκληρωμένης πολιτικής νερού με την ένταξη και ενιαία θεώρηση όλων των διαστάσεων της διαχείρισης των υδατικών πόρων: τεχνικών, περιβαλλοντικών, αναπτυξιακών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών.

Προτείνει ακόμη αποκεντρωμένη και συμμετοχική διαχείριση του νερού που προϋποθέτει τη διαχείρισή του στο κατώτατο δυνατό διοικητικό επίπεδο και εντός των φυσικών ορίων της υδρολογικής λεκάνης με προϋπόθεση την ένταξη, την ενεργοποίηση και τη συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων όλων των φορέων της τοπικής κοινωνίας και των χρηστών του νερού.

Για την επίτευξη των πιο πάνω η Ο.Κ.Ε. μεταξύ άλλων προτείνει:

- Την Ίδρυση Ενιαίου Φορέα Διαχείρισης των Υδατικών Πόρων ως κύριο βήμα στην κατεύθυνση της βιώσιμης διαχείρισης του νερού και την άσκηση ολοκληρωμένης υδατικής πολιτικής.
- Την εκπόνηση ενός MASTER PLAN.
- Την εκπόνηση μακροχρόνιου προγράμματος κατασκευής νέων και εκσυγχρο-

νισμού παλαιών έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων.

• Την αύξηση των οικονομικών πόρων που διατίθενται από το Κράτος για την αξιοποίηση και διαχείριση των υδατικών πόρων, αφού αυτοί σήμερα είναι ανεπαρκείς σε σχέση με τις ανάγκες.

• Την επιδίωξη σύναψης νέων διακρατικών συμφωνιών με τις γειτονικές χώρες, για τις ποσότητες νερού οι οποίες θα διατίθενται στη χώρα μας, από τους ποταμούς οι οποίοι πηγάζουν στις χώρες αυτές, αλλά και τη διαχείριση των λεκανών απορροής που βρίσκονται στα όρια των χωρών αυτών.

• Την βελτίωση του επιπέδου των μελετών στον τεχνικό, οικονομικό, περιβαλλοντολογικό και διοικητικό τομέα με την καθιέρωση νέων προδιαγραφών.

• Τη θέσπιση μιας σύγχρονης και πλήρους εθνικής νομοθεσίας για τα νερά με στόχο την ορθολογική διαχείρισή τους και την προστασία τους από τη ρύπανση από τα λιπάσματα, τα γεωργικά φάρμακα και τους άλλους ρυπαντές, όπως τα βιομηχανικά και τα αστικά απόβλητα.

• Την ανάπτυξη της υδρολογικής έρευνας.

• Την αποφυγή των συγκεκριμένων ουσιαστικών σφαλμάτων που μέχρι σήμερα υπήρξαν στο σχεδιασμό, την κατασκευή και τη διαχείριση των έργων αξιοποίησης των υδατικών πόρων της χώρας μας.

Έκφραση Γνώμης Πρωτοβουλίας της Ο.Κ.Ε. με θέμα «Νέες Γνώσεις - Νέες Απασχολήσεις - Τα αποτελέσματα των Νέων Τεχνολογιών»

Συνήλθε την Τετάρτη, 18 Δεκεμβρίου 2002, η Ολομέλεια της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ο.Κ.Ε.), προκειμένου να εκφράσει Γνώμη Πρωτοβουλίας με θέμα «Νέες Γνώσεις - Νέες Απασχολήσεις - Τα αποτελέσματα των Νέων Τεχνολογιών».

Η Ο.Κ.Ε. εξέδωσε την παρούσα Γνώμη Πρωτοβουλίας ως συμβολή σε Ευρωμεσογειακή Επιτροπή Εργασίας που προετοιμάζει εισήγηση με το ίδιο θέμα, με τη συμμετοχή των Ο.Κ.Ε. της Αλγερίας, της Γαλλίας, της Ελλάδος, της Ιταλίας, της Ισπανίας και της Τυνησίας, ενόψει της Ευρωμεσογειακής Συνόδου Κορυφής των Ο.Κ.Ε. που θα γίνει στη Μάλτα το Μάρτιο του 2003.

Η παρούσα Γνώμη αναλύει καταρχάς τις προκλήσεις και τους κινδύνους που γεννά η ραγδαία ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας, εστιάζοντας ειδικότερα στον κίνδυνο δημιουργίας ψηφιακών χασμάτων λόγω ηλικίας, αστικότητας, εισοδήματος, εκπαιδευτικού επιπέδου, αλλά και γεωγραφικής θέσης, μεταξύ του εξοπλισμένου Βορρά και του λιγότερο εξοπλισμένου Νότου της Μεσογείου. Σε ένα δεύτερο μέρος αναλύει την ευρωπαϊκή και την ελληνική στρατηγική για την αντιμετώπιση των προκλήσεων, θετικών και αρνητικών, της Κοινωνίας της Πληροφορίας, παρουσιάζοντας ταυτόχρονα την υφιστάμενη κατάσταση και την πρόοδο που έχει συντελεστεί στην Ελλάδα, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία.

Ως βασικά εργαλεία για την αντιμετώπιση των προκλήσεων των νέων τεχνολογιών στη Μεσόγειο, η Ο.Κ.Ε. προτείνει τα εξής:

Α. Το ρόλο της εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης. Ως προς το ρόλο της εκπαίδευσης - κατάρτισης, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ειδικότερα: την ανάγκη σύνδεσης σε μία ενιαία, συνεχή και αλληλοτροφοδοτούμενη διαδικασία της αρχικής εκπαίδευσης με τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση, την ανάγκη εξασφάλισης πληροφορικής παιδείας σε όλο τον πληθυσμό, την ανάγκη αντικατάστασης της στενής εφάπαξ ειδίκευσης από τα πολυλειτουργικά προσόντα, τις δεξιότητες-κλειδιά, την κριτική και την αναλυτική σκέψη, τις ικανότητες χρησιμοποίησης των επικοινωνιακών μέσων κ.λπ., την ανάγκη προσαρμογής στις κοινωνικές και δημογραφικές αλλαγές που αυξάνουν την ηλικία των εκπαιδευόμενων, την ανάγκη προσαρμογής του τρόπου και των μεθόδων εκπαίδευσης στις απαιτήσεις της νέας οικονομίας, την ανάγκη προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών στα δεδομένα της νέας οικονομίας και την επανεξέτασή τους σύμφωνα με τις ανάγκες σε ειδικότητες, προσόντα και δεξιότητες που δημιουργούν οι ΤΠΕ.

Ειδικότερα όσον αφορά στην κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι δεν πρέπει να αφορούν μόνο στο εργατικό δυναμικό, αλλά και στο συνολικό πληθυσμό της χώρας, έτσι ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων πληθυσμού και ο διαχωρισμός μεταξύ ψηφιακά εγγραμμάτων και μη. Είναι απαραίτητο η κατάρτιση στις νέες τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας να αποτελέσει θεματικό αντι-

Ο κ. Κ. Κόλλιας, Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ο.Κ.Ε.

κείμενο στην αρχική και στη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση με στόχο την ταχεία απόκτηση δεξιοτήτων, την ενίσχυση της πρόσβασης των ανέργων στην αγορά εργασίας, αλλά και στη διατήρηση της απασχολησιμότητας του ανθρώπινου δυναμικού σε υψηλά επίπεδα. Θα πρέπει επίσης να ενισχυθεί η συμμετοχή των γυναικών στα νέα επαγγέλματα των ΤΠΕ. Ειδικότερα, η δια βίου μάθηση θα πρέπει να δρα προσθετικά σε ένα υπόβαθρο βασικών δεξιοτήτων, (π.χ. γραφή, ανάγνωση, αριθμητική, γνώση αγγλικής, βασικές γνώσεις Η/Υ, τεχνολογική αντίληψη, επιχειρηματικό πνεύμα και κοινωνικές δεξιότητες), το οποίο θα πρέπει να αποτελεί τμήμα της αρχικής εκπαίδευσης, που θα καθορίζεται και θα ενημερώνεται διαρκώς από τα εθνικά εκπαιδευτικά συστήματα με τη συμβολή των κοινωνικών φορέων.

Β. Το ρόλο της τηλεργασίας, η προώθηση της οποίας ενισχύει τη συμμετοχή μειονεκτουσών ομάδων (π.χ. άτομα με αναπηρία κλπ) στο εργατικό δυναμικό, ενώ συμβάλλει σημαντικά στην προώθηση της ισότητας των δύο φύλων, επιτρέποντας στις γυναίκες να συνδυάσουν την επαγγελματική με την οικογενειακή ζωή.

Γ. Το ρόλο των επιχειρήσεων, οι οποίες καλούνται να μετατραπούν σε «οργανισμούς μάθησης» και να χρησιμοποιήσουν είτε ενδοεπιχειρησιακά συστήματα εκπαίδευσης - κατάρτισης, είτε με τη συνεργασία Πανεπιστημίων ή ιδιωτικών εκπαιδευτικών οργανισμών, είτε με συνδυασμό και των δύο μεθόδων, με στόχο την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού τους.

Επισημαίνεται ότι οι μεσογειακές Μ.Μ.Ε. είναι εκείνες που αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες για την προσαρμογή στα νέα δεδομένα. Ως σημαντικός αρνητικός παράγοντας προβάλλει η πολύ περιορισμένη πρόσβαση των επιχειρήσεων μικρού μεγέθους στην έρευνα και την καινοτομία και η ανύπαρκτη σύνδεση των αποτελεσμάτων των ερευνών για τεχνολογική ανάπτυξη με τις Μ.Μ.Ε., οι οποίες έχουν ελλείψεις σε επίπεδο υποδομών και μηχανισμών στήριξης για την εφαρμογή τεχνολογικών καινοτομιών. Για την αντιμετώπιση των δυσκολιών και των κενών που δημιουργούνται,

είναι αναγκαίο να οργανωθούν υπεύθυνα οι οργανώσεις των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και να επιδιώξουν μία συντονισμένη και αποτελεσματική παρέμβαση για τα προβλήματα τεχνολογικής προσαρμογής του χώρου τους.

Στενά συνδεδεμένη με τον πρωταρχικό ρόλο που πρέπει να διαδραματίσουν οι Μ.Μ.Ε. στην διαχείριση των νέων τεχνολογιών είναι η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου, η οποία φαίνεται να καθυστερεί σε αρκετές χώρες της Μεσογείου. Θα πρέπει να αντιμετωπιστούν γρήγορα οι παράγοντες που δρουν ανασταλτικά, όπως η ύπαρξη κατάλληλης νομοθεσίας (προκειμένου για τις χώρες της Ε.Ε. ζητούμενο είναι η μεταφορά της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας), η απουσία πλήρους και επαρκούς ρυθμιστικού πλαισίου πραγματοποίησης των ηλεκτρονικών συναλλαγών με διασφάλιση και της προστασίας του αγοραστή, η έλλειψη εξοικείωσης των πολιτών για ηλεκτρονικές αγορές και ανάπτυξης αντίστοιχης κουλτούρας, η δημιουργία εποπτικών αρχών προστασίας από την παραβίαση των προσωπικών δεδομένων. Από αυτούς η Ο.Κ.Ε. πιστεύει ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ανασφάλεια που χαρακτηρίζει τις ηλεκτρονικές συναλλαγές.

Δ. Το ρόλο των τεχνοπόλεων. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ιδιαίτερα σημαντικό για όλες τις μεσογειακές χώρες να ενταχθούν στο μοντέλο των τεχνοπόλεων, που ήδη προωθεί η Ε.Ε. για τη Νότια Ευρώπη, δηλαδή στη δημιουργία γεωγραφικών ζωνών, στις οποίες θα παρατηρείται μεγάλος αριθμός συγκέντρωσης επιχειρήσεων νέας τεχνολογίας, πανεπιστημιακών τμημάτων και ερευνητικών κέντρων με σκοπό τη διάχυση της γνώσης και τη διεπιχειρηματική συνεργασία με πολλαπλασιαστικά οφέλη για μία ευρύτερη περιοχή. Κατ' αυτόν τον τρόπο διευκολύνεται, μεταξύ άλλων, μία συνεργασία μεταξύ περιοχών, η οποία θα βασίζεται σε κοινά χρηματοδοτικά προγράμματα και σε μεταφορά τεχνογνωσίας.

Ε. Την αναγκαιότητα ενός εκτεταμένου κοινωνικού διαλόγου. Απαιτείται η συνέργεια όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε έναν εκτεταμένο και συνεχή κοινωνικό διάλογο για τη διαχείριση των τεχνολογικών αλλαγών, ο οποίος θα πρέπει, κυρίως, να εστιάσει στη δια βίου μάθηση και στη διαδικασία αναγνώρισης και του μεταβιβάσιμου των προσόντων (π.χ. κοινωνικές δεξιότητες, δεξιότητες συμπεριφοράς κ.λπ.) και λιγότερο στον τρόπο κτήσης τους, αλλά και σε θέματα όπως η νέα οργάνωση της εργασίας με τη χρήση της τηλεργασίας, η εισαγωγή ευρύτερων καινοτομιών στις Μ.Μ.Ε., που είναι καθοριστικά για την προσαρμογή στις νέες τεχνολογίες.

Έκφραση Γνώμης Πρωτοβουλίας της Ο.Κ.Ε. με θέμα «Ο Κοινωνικός Διάλογος στην Ελλάδα: Αποτίμηση-Τάσεις-Προοπτικές»

Ο Πρόεδρος της Ο.Κ.Ε., ο κ. Χ. Πάχτας, Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, ο κ. Ρ. Σπυρόπουλος, Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο Γενικός Γραμματέας της Ο.Κ.Ε.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε.

Συνήλθε την Τετάρτη, 18 Δεκεμβρίου 2002, η Ολομέλεια της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ο.Κ.Ε.), προκειμένου να εκφράσει Γνώμη Πρωτοβουλίας με θέμα «Ο Κοινωνικός Διάλογος στην Ελλάδα: Αποτίμηση - Τάσεις - Προοπτικές».

Με τον όρο κοινωνικός διάλογος, η Γνώμη εξετάζει ειδικότερα την πορεία των συλλογικών διαπραγματεύσεων, της θεσμοθετημένης διαβούλευσης και των άτυπων συνεννοήσεων ή διαβουλεύσεων σε τριμερή ή διμερή βάση. Το κείμενο είναι προϊόν ομόφωνης άποψης όλων των ομάδων και οργανώσεων που εκφράζονται στην Ο.Κ.Ε.

Ήδη από τη μεταπολίτευση και την κατοχύρωση του δικαιώματος των συλλογικών διαπραγματεύσεων στο Σύνταγμα του 1975, ξεκινά μία αργή και επίπονη διαδικασία ανάπτυξης ενός ανεξάρτητου διαλόγου μεταξύ των εργοδοτικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων. Η διαδικασία αυτή οδήγησε σταδιακά στην εδραίωση κλίματος εμπιστοσύνης στις διμερείς σχέσεις των κοινωνικών εταίρων και στην μερική απαγκίστρωσή τους από το κράτος. Η αλλαγή του κλίματος άρχισε να εκφράζεται ήδη από τα μέσα της δεκαετίας του '80.

Η ουσιαστική έκφρασή της, όμως, αποτυπώνεται στη δεκαετία του '90 με την προώθηση ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις (Ν. 1876/1990). Παράλληλα, την ίδια δεκαετία νέοι θεσμοί και όργανα προώθησαν τον κοινωνικό διάλογο σε διάφορα επίπεδα, με κυρίαρχη τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε αυτά. Πρόκειται για την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), τον Οργανισμό Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Ο.ΜΕ.Δ), το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας (Ε.Ι.Ε.) και το Ελληνικό Ινστιτούτο για την Υγιεινή και Ασφάλεια στην Εργασία (ΕΛ. ΙΝ. Υ.Α.Ε.).

Η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι σήμερα το τοπίο του κοινωνικού διαλόγου σκιαγραφείται από την τάση περιορισμού του παραδοσιακού παρεμβατικού ρόλου του ελληνικού κράτους και από την ενίσχυση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων στη διαμόρφωση των κοινωνικών και οικονομικών αποφάσεων και πολιτικών. Ωστόσο, σημειώνεται ότι κυρίαρχη πηγή ρύθμισης παραμένει η κρατική νομοθε-

σία, με αποτέλεσμα το κράτος, παρά μία κάποια υποχώρηση της παρέμβασής του, να εξακολουθεί να διαδραματίζει πρωταρχικό ρόλο, είτε τυπικό είτε άτυπο.

Οι κυριότερες διαπιστώσεις και προτάσεις της Ο.Κ.Ε. συνοψίζονται στα εξής:

α. Η Ο.Κ.Ε. διαπιστώνει ότι ο κοινωνικός διάλογος μεταξύ των κοινωνικών φορέων της χώρας αποτελεί ουσιαστική συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη της Ελλάδας και στην επίτευξη των κριτηρίων σύγκλισης που επέτρεψαν την ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ, με διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.

β. Επίσης διαπιστώνεται ότι η διαδικασία διαπραγμάτευσης και υπογραφής των Εθνικών Γενικών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας (ΕΓΣΣΕ), αλλά και η διετής χρονική τους διάρκεια, έχουν καταστήσει την ΕΓΣΣΕ παράγοντα σταθερότητας και προοπτικής σε δύσκολες οικονομικές συγκυρίες, όπου επικρατεί κλίμα αβεβαιότητας και ανησυχίας. Με την εθνική τους συμφωνία, οι κοινωνικοί εταίροι εξασφαλίζουν ομαλές εργασιακές σχέσεις, αποδεικνύοντας ότι όταν ο κοινωνικός διάλογος διεξάγεται με σαφείς όρους και προϋποθέσεις και με πνεύμα υπέρβασης των αντιθέσεων, είναι επωφελής για το σύνολο της οικονομίας και την κοινωνία. Δημιουργείται η ανάγκη να επεκταθούν άμεσα τα πρωτοπόρα αποτελέσματα του εθνικού επιπέδου της συλλογικής διαπραγμάτευσης και στα υπόλοιπα επίπεδα.

Σε αυτό το πλαίσιο η Ο.Κ.Ε. προτείνει τη δέσμευση της Πολιτείας να νομοθετεί άμεσα και αντούσια το περιεχόμενο όλων των ρυθμίσεων των ΕΓΣΣΕ, εφόσον δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό.

γ. Οι μέχρι τώρα απόπειρες της κυβέρνησης να εισαγάγει διάφορες μορφές τριμερούς ή διμερούς διαβούλευσης με τους κοινωνικούς φορείς, πριν από κρίσιμες μεταρρυθμίσεις κοινωνικού και οικονομικού χαρακτήρα, δεν έχουν αποδειχθεί ιδιαίτερα ουσιαστικές. Η Ο.Κ.Ε. πιστεύει ότι εάν ολοκληρωθεί η θεσμοθέτηση με νόμο (σε επικείμενο πολυνομοσχέδιο του Υπουργείου Εργασίας) και η ουσιαστική λειτουργία της Εθνικής Επιτροπής Απασχόλησης και της Εθνικής Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας, θα συνέβαλαν στην αποτελεσματική προετοιμασία και διαχείριση των αλλαγών. Οι Επιτροπές αυτές μπορούν να καταστούν βήμα στρατηγικού

σχεδιασμού, εποπτείας και παρακολούθησης της εφαρμογής των μέτρων που αφορούν στην απασχόληση, τα εργασιακά θέματα και την κοινωνική προστασία, με την από κοινού συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και της κυβέρνησης.

δ. Η Ο.Κ.Ε. πιστεύει ότι για να επιτευχθεί ο μεγάλος στρατηγικός στόχος της Λισσαβόνας, απαιτείται ο συντονισμός όλων των επιμέρους στόχων που έχουν τεθεί. Κρίσιμο εργαλείο για το σκοπό αυτό είναι ο κοινωνικός διάλογος, αφού οι κοινωνικοί εταίροι είναι βασικοί συντελεστές στην υλοποίηση των στόχων αυτών, αλλά και συμμετέχοντες του μοντέλου της καλής διακυβέρνησης που προωθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, και που αφορά στον τρόπο διαμόρφωσης των αποφάσεων στο εσωτερικό της. Στην Ελλάδα, ειδικότερα, είναι αναγκαίο να τίθενται μετά από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους ετήσιοι ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες παρακολούθησης της προόδου των στόχων που έθεσε η Λισσαβόνα, με χρονικό ορίζοντα το 2010.

ε. Ειδικά ο κοινωνικός διάλογος σε ευρωπαϊκό επίπεδο με τη θέσπιση κοινών στόχων αποτελεί το βασικό εργαλείο για τον προσανατολισμό των δράσεων των κοινωνικών εταίρων σε εθνικό επίπεδο. Η συνειδητοποίηση της ευθύνης αυτής στην κρίσιμη συγκυρία που διέρχεται το μέλλον της Ένωσης, οδηγεί στην ανάγκη ενός άτυπου συντονισμού των δράσεων κοινοτικών και εθνικών κοινωνικών φορέων. Το γεγονός αυτό καταγράφεται για πρώτη φορά σαφώς στις αποφάσεις της Κοινωνικής Διάσκεψης Κορυφής του Λάακεν (Δεκέμβριος 2001), όπου διακηρύσσεται ο στόχος της κατάρτισης ενός πολυετούς προγράμματος δράσης για περισσότερο αυτόνομο κοινωνικό διάλογο που να εμπλέκει ενεργά και τους εθνικούς κοινωνικούς εταίρους.

στ. Η Ο.Κ.Ε. διαπιστώνει ότι ο κοινωνικός διάλογος και ο διάλογος με την κοινωνία των πολιτών διασταυρώνονται. Η Ο.Κ.Ε. αντιλαμβάνεται τις δύο αυτές μορφές διαλόγου ως συμπληρωματικές. Πρακτικά ανοίγει η εποχή ενός πολυεδρικού και πολυεπίπεδου διαλόγου, όπου - σε κάθε περίπτωση - ο διάλογος των κοινωνικών εταίρων έχει βαρύνουσα

σημασία, γεγονός το οποίο πρέπει να οδηγήσει σε νέους δρόμους σκέψης, προβληματισμού, τακτικής και δράσης όλων τους κοινωνικούς εταίρους.

ζ. Στο κεφάλαιο των συμπερασμάτων γίνονται επιμέρους προτάσεις ως προς τη διαδικασία, το περιεχόμενο και την εφαρμογή των συλλογικών διαπραγματεύσεων και των συλλογικών συμβάσεων εργασίας στον ιδιωτικό τομέα και στη δημόσια διοίκηση, και ως προς την εκπροσώπηση των οργανώσεων. Αναφέρεται επίσης ότι κατά την περίοδο 1992 - 2001 ποσοστό μόλις 21.4% των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας που υπεγράφησαν σε πανελλαδικό επίπεδο, υπεγράφησαν μέσω του Ο.ΜΕ.Δ. Αυτό το γεγονός επιβεβαιώνει ότι τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν κατά κανόνα δυνατότητα κατάληξης σε συμφωνία χωρίς να καθίσταται αναγκαία η μεσολάβηση τρίτων προσώπων και μηχανισμών. Η προσφυγή στη μεσολάβηση ευνοείται περισσότερο όταν παρατηρείται έλλειψη ή μείωση της διαπραγματευτικής ικανότητας της εργατικής πλευράς.

η. Ως προς το θεσμοθετημένο εθνικό κοινωνικό διάλογο διαπιστώνεται ότι το εθνικό συμβουλευτικό όργανο κοινωνικού διαλόγου, η Ο.Κ.Ε., δεν αξιοποιείται όπως θα έπρεπε, δεδομένου ότι λιγότερο από τα μισά νομοσχέδια οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής εστάλησαν στην Επιτροπή για γνωμοδότηση κατά την περίοδο 1995-2001. Προβληματισμό γεννά και η εικόνα της αποδοχής των απόψεων της Ο.Κ.Ε. από την κυβέρνηση, που αποκαλύπτει ότι οι προτάσεις των κοινωνικών φορέων δεν εισακούονται στον επιθυμητό βαθμό, με αποτέλεσμα οι απόπειρες μεταρρυθμίσεων να οδηγούνται συχνά σε αδιέξοδο και να καταλήγουν σε ελλιπή ή ανεφάρμοστα νομοθετήματα. Επισημαίνεται η ανάγκη σεβασμού του συνταγματικά κατοχυρωμένου γνωμοδοτικού ρόλου της (άρθρο 82 παρ. 3 του ελληνικού Συντάγματος), με την αποστολή για γνωμοδότηση όλων των νομοσχεδίων και των προτάσεων κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής. Προτείνεται, επίσης, η καθιέρωση ετήσιου απολογισμού του Κυβερνητικού και Κοινοβουλευτικού έργου, με αναφορά στην συνέχεια (follow-up) που δόθηκε στις Γνώμες της.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος στην 67η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης

Συνέχεια από τη σελ. 1

ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νίκος Κωνσταντόπουλος, ο Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ. κ. Δημήτρης Τσοβόλας, ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Κώστας Σκανδαλίδης, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Γιάννος Παπαντωνίου, ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Νίκος Χριστοδουλάκης, ο Υπουργός Πολιτισμού κ. Ευάγγελος Βενιζέλος, ο Υπουργός Μακεδονίας - Θράκης κ. Γεώργιος Πασχαλίδης, ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών κ. Αναστάσιος Γιαννίτσης, ο Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χρήστος Πάχτας, ο Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Απόστολος Φωτιάδης, οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας κ.κ. Γεώργιος Αλογοσκούφης και Ευρυπιδής Στυλιανίδης, ο Ευρωβουλευτής και πρώην Πρόεδρος της Ο.Κ.Ε. καθηγητής κ. Ιωάννης Κουκιάδης, ο Ευρωβουλευτής κ. Χρήστος Φώλιας, ο Νομάρχης Θεσσαλονίκης κ. Κώστας Παπαδόπουλος, η υποψήφια Δήμαρχος Αθηναίων κα Ντόρα Μπακογιάννη, ο υποψήφιος Δήμαρχος Θεσσαλονίκης κ. Σπύρος Βούγιας, ο Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Γεώργιος Νικητιάδης, ο Γενικός Γραμματέας Ολυμπιακών Αγώνων του Υπουργείου Πολιτισμού κ. Κώστας Καρτάλης, ο Πρόεδρος της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. κ. Σπύρος Παπασπύρος, ο Πρόεδρος της ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. κ. Τζανέτος Καραμίχας, Μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και της Ολομέλειας της Ο.Κ.Ε., καθώς και Πρόεδροι Φορέων και Οργανισμών.

Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της Δ.Ε.Θ. οργανώθηκαν, στο περίπτερο της Ο.Κ.Ε., εκδηλώσεις με τη συμμετοχή εκπροσώπων Φορέων και Οργανισμών.

Επίσης, πλήθος επισκεπτών ενημερώθηκαν για το θεσμό της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και τις δραστηριότητές της στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Στιγμιότυπα από τις επισκέψεις και τις εκδηλώσεις στο περίπτερο της Ο.Κ.Ε. κατά τη διάρκεια της 67ης Δ.Ε.Θ.

